

Kariūnas

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos leidinys

2008 m. Nr. 4 (99)

2008 m. vasarą Lietuvos karo akademijos piligrimai dalyvavo Pasaulio jaunimo dienų šventėje Australijoje, kur susitiko su popiežiumi Benediktu XVI. Plačiau apie renginį žr. 6-7 p.

Džiugių šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų!

Prieš du tūkstančius metų Dievas į žmogų pažvelgė žmogaus akimis...

Šiuo žvilgsniu Jis nori prakalbinti žmogaus širdį bylodamas, kad įmanomas kitoks gyvenimo kelias ir būdas.

Šiuo žvilgsniu Jis nori pakviesti žmogų naujai pamatyti šalia jo esantį: jo širdį, jo lūkesčius, jo kitoniškumą.

Šiuo žvilgsniu Jis tyliai ir neįkyriai ragina atpažinti tai, kas dovanoja žmogiškojo gyvenimo pilnatvę – Jį Patį – Dievą, gyvenantį drauge ir dovanojantį Save numylėtiesiems žmonėms.

Per šv. Kalėdas susitinkami su šiuo mūsų Dievo žvilgsniu, savo kasdienybėje naujai atraskime savo kolegas, savo bendramokslis, savo pavaldinius, savo vadus.

Tegul 2009-aisiais būna apstu Viešpaties PALAIMOS ir Jo dovanojamos RAMYBĖS...

Vilniaus regiono
vyresnysis karo kapelionas
mjr. Remigijus BUTKEVIČIUS

REDAKcinė KOLEGIJA

Atsakingasis redaktorius
kpt. dr. JONAS ŠVILPA
tel. 2103651, viet. tel. 24651

Atsakingasis sekretorius
dr. VYTAUTAS TININIS
tel. 2103680, viet. tel. 24680

Redakcinės kolegijos nariai:

EGLĖ TRATAITĖ
(Akademijos bendruomenės klausimai)
tel. 2103506, viet. tel. 24506

mjr. REMIGIJUS BUTKEVIČIUS
(sielovada)
tel. 2103511, viet. 24511

plk. ltn. PETRAS MILAŠIUS
(karinis rengimas)
tel. 2103532, viet. tel. 24532

kpt. ALVYDAS ŽILINSKAS
(universitetinės studijos)
tel. 2103595, viet. tel. 24595

kpt. RONALDAS ENDRIJAITIS
(sportas)
tel. 2103549, viet. tel. 24549

kar. PAULIUS VENCLOVAS
(Kariūnų tarybos pirmininkas)

Kalbos redaktorė NIJOLĖ ANDRIUŠIENĖ
Dizainerė LAIMA ADLYTĖ
Fotografas KĘSTUTIS DIJOKAS

Spausdino Lietuvos kariuomenės
karo kartografijos centras
Muitinės g., Domeikava, LT-54359 Kauno r.
Tiražas 1000 egz. Užsakymas GL-593.
Leidinyi platinamas nemokamai.
Leidžiamas kas trys mėnesiai.

**GENEROLO JONO ŽEMAIČIO
LIETUVOS KARO AKADEMIJA**
Šilo g. 5 A, LT-10322 Vilnius
El. p. jonas.svilpa@lka.lt,
vytautas.tininis@lka.lt,
www.lka.lt

- 4 Lietuvos kariuomenei – 90
- 5 Apie mūsų patriotizmą
- 6 Kai „pasaulio kraštas“ tampa artimas...
- 8 Politikos mokslų magistro studijų programa „Karinė diplomatija“
- 9 Praktika
- 10 Socialinis psichologinis klimatas kariūnų būriuose ir Akademijoje
- 12 Keli daugialypio Vilnios dvasinio paveldo bruožai
- 15 „Dieveniškų kilpa“ amžių kryžkelėje
- 18 XX amžiaus fortifikacija Lietuvoje
- 22 Norvegijos karališkojoje karinėje jūrų akademijoje
- 25 Pirmakursių krikštynos 2008
- 28 Tarptautinė konferencija „Demokratija ir kariuomenė“
- 29 Užsienio kalbų mokymo problemos
- 30 Užpatentuotas išradimas
- 31 2008 – Skaitymo metai
- 32 Sportas
- 36 Kronika
- 37 Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos Kariūnų ir klausytojų priėmimo 2009 m. taisyklės

Šviesių šv. Kalėdų ir sėkmingų Naujųjų metų!

Palydėdami besibaigiančius metus sėdame prie Kūčių stalo, uždegame žvakę, kuri degdama apgaubia kiekvieną savo šviesa ir šiluma. Susimąstome. Kokie buvome 2008 metais, kokie siekiame būti kitąmet. Ar buvome geranoriški? Ar ne per dažnai pastebėdavome kito klaidas, pamiršdami savo asmeninę atsakomybę.

Prieš kelis tūkstančius metų atėjęs Išganytojas suteikė mums tikėjimą ir amžinųjų vertybių sampratą. Viena jų – tolerancija, kurios nuoširdžiai noriu Jums palinkėti 2009-aisiais. Būkime vieni kitiems atidesni ir atlaidesni, būkime viena bendruomenė.

*Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos viršininkas
brg. gen. Edvardas MAŽEIKIS*

Doc. Juozas BAUBLYS

Kalėdų kelias

*Ryšys tarp Žemės ir Dangaus –
Tai Dievo kelias.*

*Juo mes keliausime visi,
Jei kelrodę surasime savam pasauly.*

*Tą žvaigždę, savyje suradę,
Uždegti turim sielose,
Kad jos šviesa ir karštis
Apšviestų dvasią širdyse.*

*Žvaigždės jėga – tauri,
Jei uždegta džiaugsme ir laimėj.
Ramybės šventę rasime visi
Pradėjus žvaigždei degti.*

*Kalėdų kelias tolimas, vingiuotas –
Netikėtumų daug šiame kely...
Apsaugokime savo laimės žvaigždę,
Kad jos neužgesintų vėtros sukury.*

Iškilminga kariūnų priesaika

Eglė TRATAITĖ

2008 m. spalio 11 d. Karo akademijoje vyko pirmo kurso kariūnų priesaikos ceremonija. Šiais metais Lietuvos valstybei iškilmingai prisiekė 42 kariūnai. Duotas pažadas savo artimųjų, Krašto apsaugos ministerijos, kariuomenės ir Karo akademijos vadovybės akivaizdoje įpareigojo jaunuosius kariūnus jausti atsakomybę už būsimus darbus, suvokti pasirinktos sudėtingos profesijos – karininko – reikšmę ir garbę. Iš priimtų 55 kariūnų 13 jau buvo prisiekę anksčiau, tarnaudami Lietuvos kariuomenėje.

Tęsiant Karo akademijos tradicijas geriausiam kurso kariūnui, kuriuo šiais metais tapo Marius Metlovas, buvo suteikta garbė prisiekusių kariūnų vardu pabučiuoti Akademijos vėliavą. Geriausią pirmo kurso kariūną išrinko Jonušo Radvilos mokojo pulko instruktoriai bazinio kario kurso metu.

Šiais metais iš 55 pareiškusių norą studijuoti jaunuolių buvo pakviesti 55, tarp jų 6 merginos. 50 kariūnų, priimtų į tarptautinių santykių ir personalo vadybos studijų programas, bazinį kario kursą baigė

Didžiojo Lietuvos etmono Jonušo Radvilos mokomajame pulke, Rukloje. Kariūnai kurso metu įgijo teorinių žinių ir praktinių įgūdžių, kurių reikia tolesnei karo tarnybai Lietuvos kariuomenėje. Kursas truko 8 savaites, iš viso 548 mokymo valandas. Didžiąją kurso dalį sudarė praktinės pratybos.

Bazinis oro pajėgų karininkų rengimas vyko Karo akademijoje. Šią specialybę pasirinkę 5 kariūnai, tarp jų 1 kariūnė, studijuos Karo akademijoje ir Vilniaus Gedimino technikos universitete pagal bendras programas.

Lietuvos kariuomenei – 90

Eglė TRATAITĖ

Prieš devyniasdešimt metų, 1918 m. lapkričio 23 d., ministras pirmininkas Augustinas Volde-
maras pasirašė įsakymą Nr. 1, kuriuo buvo įkurta Apsaugos Taryba ir įsakyta pradėti formuoti pirmąjį Lietuvos kariuomenės pulką. Nuo šios dienos pradėta oficialiai kurti Lietuvos laisvę iškovojusi kariuomenė. Šios iškilmingos sukakties proga 2008 m. lapkričio 20 d. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje vyko iškilmingas Lietuvos kariuomenės 90-ųjų metinių minėjimas. Taip pat lygiai prieš 10 metų, t. y. 1998 m. lapkričio 20 d., Lietuvos karo akademijai buvo suteiktas partizanų generolo, Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio Tarybos prezidiumo pirmininko Jono Žemaičio vardas. Renginio metu Akademijos bendruomenės narius pasveikino l. e. krašto apsaugos ministro pareigas Juozas Olekas, Karo akademijos viršininkas brg. gen. Edvardas Mažeikis, pranešimą skaitė ats. plk. Jonas Gečas.

Akademijos kariams ir dar-

buotojams buvo įteikti apdovanojimai. O po oficialiosios dalies šios gražios šventės proga specialiai parengtą koncertinę programą atliko Kauno valstybinio muzikinio teatro solistas Tomas Ladiga ir LMTA doktorantė pianistė Rūta Blaškytė, Akademijos choras „Kariūnas“, kuriam vadovauja Vytautas Verseckas ir Vytautas Abaris. Jie kartu atliko Juozo Tallat Kelpšos ir Maironio kūrinių „Kur lygūs laukai“.

Lietuvos kariuomenės dieną – lapkričio 23-iają – iškilmingoje rikiuotėje Katedros aikštėje ir parade dalyvavo per 800 karių iš įvairių Lietuvos kariuomenės dalinių, tarp jų per 100 Akademijoje studijuojančių kariūnų. Akademijos kariai ir darbuotojai taip pat dalyvavo šv. Mišiose Šv. Ignoto bažnyčioje. Jų metu giedojo choras „Kariūnas“, o vakare krašto apsaugos ministro ir kariuomenės vado kvietimu visi rinkosi į „Siemens“ areną, kurioje vyko Lietuvos kariuomenės atkūrimo 90-mečio proga surengtas šventinis koncertas.

Šventinį pranešimą skaito ats. plk. Jonas Gečas

Karo akademijos viršininkas brg. gen. Edvardas Mažeikis pasveikino ir apdovanojo karius ir darbuotojus

Iškilminga kariūnų rikiuotė Katedros aikštėje

Apie mūsų patriotizmą

Kariūnės Sandra SURGAILYTĖ ir Irina LYSIONOK

„Misijos – Sibiras 2008“ dalyviai III kurso kariūnai Alminas Sinevičius ir Greta Žiliūtė

Vis dažniau išgirstame vyresniųjų priekaištų, kad jaunimui mažai rūpi moralinės vertybės ir tautinės tradicijos. Formuojasi nuomonė, kad jaunoji karta – pernelyg „europietiška“, kad ji vis daugiau dėmesio skiria vakarietiškai kultūrai, o patriotiškumo jausmas slopsta ir nyksta. Ar tikrai kosmopolitinių vertybių link mes einame?

Lapkričio 26 dieną Lietuvos karo akademijoje vyko Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos projekto „Misija – Sibiras 2008“ pristatymas. Pasirodė įdomi ir jaudinanti projekto idėja – atkurti istoriją. Manome, kad tokios ekspedicijos kaip ši – į Sibirą, kurios idėja – nuvykti į tas vietas, kur buvo ištremti mūsų protėviai, sutvarkyti apleistus ir primirštus ten gyvenusių lietuvių kapus – tikrai sveikintina. Taip puoselėjama pagarba savo šaliai ir patriotiškumo jausmas.

Trečiakursiai kariūnai Greta Žiliūtė ir Alminas Sinevičius (jiems šioje ekspedicijoje buvo leista dalyvauti po projekto organizatorių surengtos atrankos ir bandomojo žygio) pasidalijo išpūdžiais apie šią kelionę. Klausydama jų pasakojimų įsitikinau, kad šis projektas tikrai įdomus ir šiems kariūnams labai pasisekė...

Lietuvių kelionė Sibiro tremtinių keliais prasidėjo 2008 m. liepos 3-iąją. Grupelė jaunų žmonių: žurnalistų, studentų, visuomeninių organizacijų atstovų – patraukė Baikalo link, į lietuvių tremties vietas. Susimąščiau: kaip pasikeitė mūsų gyvenimas! Pokarį žmones į Sibirą vežė prekiniais traukiniais, prievarta. Šių kelionių metu tvyrojo baimė dėl savo ir vaikų ateities, nevilnis ir skausmas. O šiandien į Sibirą, prie Baikalo ar Lenos upės, mes vykstame tada, kai norime. Alminas minėjo, kad Maskvoje,

stovėdamas didžiulėje Raudonojoje aikštėje, beveik fiziškai pajuto buvusios imperijos galybę. Ir didžiavosi esąs lietuvis, atstovas šalies, kuri išdrįso pasipriešinti imperijai ir apginti savo laisvę, pažadinti kitų okupuotų valstybių žmonių laisvės troškimą. Jis teigė, kad patriotiškumo jausmas tikrai atgyja, kai esi svetimoje šalyje ir prisimeni protėvių žygius, kai bandai įprasinti kovos už laisvę kainą. Tai stipri atsakomybė savo tautiečiams, savajai valstybei ir tiems, kurių gyvenimo kelias baigėsi svetimose žemėse.

Per tris ekspedicijos savaites sutvarkyta daug lietuvių kapų. Darbas buvo sunkus ir alinantis, bet, pasak dalyvių, širdžiai mielas. Keldami į šviesą, atstatydami sukniubusius kryžius, ekspedicijos dalyviai tikrai jautėsi kartu atkuriantys, „atstatantys“, istoriją. Prie šių jausmų prisidėjo ir tie, kurie apėmė bendraujant su ten gyvenančiais lietuviais. Išgirdę pasakojimus apie pokario metų gyvenimą tremtyje, apie jų saugomą lietuviybę, ekspedicijos dalyviai negalėjo likti abejingi. Jie suprato, kad daugeliui lietuvių Lietuva buvo be galo brangi. Būdami ten, Sibire, grupės nariai patyrė pareigos, pagarbos tėvynei, tautai, jos istorijai ir daugelį kitų jausmų. Grįžę į Lietuvą jautėsi dvasiškai pakylėti: didžiavosi savimi, suvokė tikrai prasmingai praleidę laiką – susieję praeitį su dabartimi.

Pilietiniai projektai ir jų dalyvių gebėjimas dalytis savo išgyvenimais su bendraamžiais skatina mus susimąstyti apie karininko gyvenimo tikslą ir kiekvieno šalies piliečio misiją šioje Žemėje. Jie žadina pareigą nepamiršti mūsų senelių dramatiškų išgyvenimų tremtyje ir tos kainos, kurią jie tuomet sumokėjo už šiandien gyvenančių XXI a. Lietuvos žmonių laisvę. Taip pat už taiką Europoje ir pasaulyje.

Kai „pasaulio kraštas“ tampa artimas...

Vilniaus regiono vyresnysis karo kapelionas mjr. Remigijus BUTKEVIČIUS

Vis mažėjant lapelių metų kalendoriaus bloknote kažkaip nejučiomis grįžti į praeitį ir dėlioji prisiminimus: kas gi per šią laiko atkarpą įvyko, kas palietė, paliko neišdildomą įspūdį... Nors, tiesą sakant, vis rečiau mes taip sustojame, nors skundžiamės, kad nuo to bėgimo beprotiškai pavargome... Tačiau šį kartą ne apie tai.

Vėly rugpjūčio 31-osios vakarą, laikrodžiui skaičiuojant paskutiniąsias tos dienos ir kartu mėnesio sekundes ir dūžiais skelbiant oficialią vasaros pabaigą, mintimis nejučiomis perbėgau visą vasarą ir dėkojau Aukščiausiam už Jo dovanotą laiką, įvykius, žmones, patirtį... O jos, kaip visada, būta įvairios. Vienas iš šiuo požiūriu išskirtinių įvykių – kelionė į „pasaulio kraštą“. Tad į ją dabar kviečiu ir jus.

„Ech, Australija... Šįkart – ne mums...“ – svarstėme mintyse ir dalijomės savo abejonėmis garsiai, kai 2005 m. Pasaulio jaunimo dienų, vykusių Kelne (Vokietijoje), pabaigoje buvo paskelbta kito būsimo renginio vieta. „Juk taip toli, ir nuvykti ten bus tikrai sudėtinga bei brangu...“ – porino kiekvienas, nors širdyje taip norėjosi nukakti į daugelio trokštamą aplankyti unikalų žemyną.

Beje, nieko negirdėjusiems apie Pasaulio jaunimo dienas – keletas sakinių. Šis renginys – tai Bažnyčios numatytoje vis naujoje vietoje kas trejetą metų rengiamas katalikiškojo jaunimo susitikimas siekiant pasidalyti jaunatviška tikėjimo bendryste, piligrimystėje iš naujo ir giliau išgyvenant asmeninį ryšį su Dievu. Susitikimo centras – Viešpats Kristus, apie kurį buriasi atviros širdies jauni žmonės.

Mjr. Remigijus Butkevičius Sidnėjuje

Šiais metais vykusių Jaunimo dienų šūkis: „Kai ant jūsų nužengs Šventoji Dvasia, jūs gausite jos galybės ir tapsite mano liudytojais (Apd 1, 8)“.

Paprastai Pasaulio jaunimo dienos vyksta 2 etapais: pirmąją savaitę jaunimas renkasi šalies vyskupijose ir parapijose, kur organizuojami įvairiausi renginiai, po to – antrąją savaitę – visi vyksta į pagrindinį renginio miestą. Šį kartą tai buvo Sidnėjus. Jaunimo dienų metu vyksta paskaitos ir katechezės, gausybė koncertų ir meninių pristatymų, pažintinių kelionių po šalį. Sunku net visus renginius išvardyti... Vienas iš pagrindinių įvykių – Šventojo Tėvo atvykimas ir susitikimas su jaunimu. Jaunimo dienų finalas, kai visi jų dalyviai renkasi į vieną vietą, kur šeštadienio vakarą vyksta susitikimas su popiežiumi ir jo vadovaujama vigilija – maldos budėjimas. Šmaikščiai tariant, jauniems žmonėms naktys yra trumpos, tad jie niekur ir nesiskirsto (nakvoja po atviru

dangumi), laukdami Pasaulio jaunimo dienų kulminacijos – baigiamųjų šv. Mišių. Joms pasibaigus, Šventasis Tėvas paskelbia po 3 metų vyksiančio susitikimo vietą. Jauni žmonės, kupini neišdildomų įspūdžių, bendrystės dvasios, skirstosi, grįžta į savąsias šalis, į savąją kasdienybę dalytis tuo, ką čia išgyveno – Dievo meile ir gailestingumu, Dievo ištikimybe žmogui, tikėjimo pagimdyta žmonių vienybe, kuri keičia gyvenimus, kuri suteikia sparnus, kurią sunku nupasakoti žodžiais, nors nuo jos širdis ima plakti sparčiau...

Tad štai, kai kurių iš mūsų skeptiški būgštavimai, jog nepavyks dalyvauti Jaunimo dienose Australijoje, nepasitvirtino. Man visada patiko ir iki šiol patinka kažkieno posakis: „Kai aš svajoju vienas, mano svajonė lieka svajone, o kai svajojame drauge – mano svajonė tampa realybe...“ Gal per dažnai esame uždari ir nenorime dalytis su šalia esančiais...

2008-aisiais Pasaulio jaunimo dienos vyko liepos 9–20-ąją.

Lietuvių delegacija

Iš Lietuvos į jas vyko daugiau kaip 140 jaunų žmonių (viena iš jų – kariūnė Greta Petronytė). Beje, negaliu nutylėti apie savo susižavėjimą daugeliu lietuvių piligrimų – jų atvirumu, veržlumu, gilau tikėjimo paieškomis, pasirinktomis vertybėmis ir tuo, kaip jas moka branginti, nesitaikymu su vartotojų visuomenės primetamais „standartais“...

Pirmoji šio mūsų renginio dalis – Melburne. Pirmiausia – susitikimai ir bendravimas su vietos lietuviais, kurie ilgokai ir nuoširdžiai ruošėsi sutikti jaunus Lietuvos piligrimus. Šv. Mišių šventimas drauge, gyvenimas jų šeimose, sėdėjimas prie pietų ar vakarienės stalo, gyvosios istorijos vingiai klausant jų gyvenimo istorijų, bendros išvykos į įdomias Melburno ir jo apylinkių vietas... Po to – 900 km kelias autobusu į Sidnėjų (tą parą vyko daugiau kaip 700 autobusų). Vėl naujas didmiestis su gausybe dangoraižių bei savo grožybėmis, nauji sutikti žmonės, begalė renginių... Įkvepiančios atidarymo šv. Mišios, kupinos visus jungiančios bičiulystės dvasios.

3 dienas iš eilės lietuviai piligrimai klausėsi Lietuvos kariuomenės ordinaro ir Šiaulių vyskupo Eugenijaus Bartulio katechezijų, turėjo galimybę priimti Sutaikinimo sakramentą, šventė šv. Mišias. Ketvirtadienis – Šventojo Tėvo Benedikto XVI atvykimas ir iškilmingas sutikimas. Penktadienis – kelias

valandas trukęs inscenuotas ir tikrai įspūdingas Kryžiaus kelias Sidnėjaus gatvėmis, kuriame dalyvavo apie 100 aktorių. Beje, mėgstantiems statistiką pateikiu keletą skaičių. Šiose jaunimo dienose dalyvavo atstovai iš 170 šalių: 500 000 žmonių – sutinkant popiežių, 400 000 piligrimų – baigiamosiose šv. Mišiose (2005 m. Vokietijoje – per 1 mln.). Renginyje dalyvavo 26 kardinolai, 420 vyskupų, daugiau kaip 4000 kunigų ir diaconų. Pasaulio jaunimo dienas per televiziją ir internetu stebėjo apie 1 mlrd. žiūrovų. Per 6 dienas Sidnėjuje daugiau nei 100 skirtingų vietų vyko apie 450 renginių (koncertų, seminarų, konferencijų ir pan.). Dalyviams išdalyta 25 mln. maisto davinių. Per Jaunimo dienas dirbo apie 8000 savanorių.

Savaime suprantama, kad šiek tiek teko pamatyti ir unikalios Australijos gamtos, aplankyti kai kurias žymias vietas, tačiau tam reikia kur kas daugiau laiko. Išvykdami juokavome: „Juk ne paskutinį kartą Australijoje esame...“

Kiekvieną vakarą sugrįžus po įtemptos dienos ir įsisukus į savąjį miegmaišį (beje, mūsų viešnagės metu Australijoje buvo žiema ir šilti drabužiai tikrai praverė...), galva tiesiog sukdavosi nuo patirtų įspūdžių gausybės. Daugumai jų aprašyti turbūt prireiktų daugiau nei pusės šio numerio puslapių... Tačiau įspūdžiai lieka

įspūdžiais, o kai viską pats išgyveni, tai tampa neįkainojama, ilgai išliekančia patirtimi.

Beje, susidomėjusiems Pasaulio jaunimo dienomis perduodu Sidnėjuje uždarymo Mišių pabaigoje iš Šventojo Tėvo lūpų išgirstą žinią: „Kitos Pasaulio jaunimo dienos – 2011 metais Ispanijoje“. Tad lieka tik pridurti: „Iki susitikimo Ispanijoje!“

Na, o 2011 metų dar reikia sulaukti, tad stabtelsiu ties keletu popiežiaus Benedikto XVI per Pasaulio jaunimo dienas išsakytų minčių, kurios gal pravertės kiekvienam iš jūsų 2009-aisiais. „Kaip būti Kristaus liudytojais dabartiniame sudėtingame, susiskaldžiusiame ir nesantaikos draskomame pasaulyje?“ – klausė popiežius ir tuoj pat pridūrė, jog vis dėlto vienybės ir susitaikymo neįmanoma pasiekti vien žmogaus jėgomis. „Dievas mus sukūrė vienus kitiems ir tik Dieve ir Jo Bažnyčioje galime surasti trokštamą vienybę.“ „Budėkite! Mokėkite klausytis!“ – ragino Benediktas XVI. Apibendrinamas Šventasis Tėvas visus kvietė: „Šios išvalgos tebūnie jums paskatinimas siekti, kad meilė jūsų gyvenime būtų visko matas, kad amžina meilė būtų jūsų tikslas, kad save aukojanti meilė būtų jūsų misija. Gyvenimas – tai ne tik gėrybių kaupimas, ne tik siekimas, kad išsipildytų svajonės. Gyventi – visų pirma reiškia keistis viduje, būti atvirais Dievo meilei.“

Pirmąjį politikos mokslų magistro darbą 2008 m. lapkričio 26 d. apgynė mjr. Darius Baranauskas

Politikos mokslų magistro studijų programa „Karinė diplomatija“

Politikos mokslų katedros Metodinio kabineto vedėja Arenida GLUŠINSKIENĖ

Tarptautiniai Lietuvos kariuomenės ryšiai tampa glaudesni. Krašto apsaugos sistemai jau nebepakanka rūpinti tik tradiciniu kariniu atstovavimu užsienio šalyse akredituojant savo gynybos atašė. Dabar Lietuvai tenka dalyvauti tarptautinėse taikos palaikymo operacijose, daugiašaliuose saugumo ir gynybos projektuose, kitose tarptautinėse misijose. Šie ryšiai pasidarė ypač glaudūs, kai 2004 metais šalis tapo gynybinio aljanso – NATO – ir savo karinius pajėgumus pradedančios plėtoti ES nare. Šios aplinkybės ir paskatino Lietuvos karo akademijoje organizuoti akademinės karinės diplomatijos studijas.

Parengti šių studijų programą 2005 metais buvo pavesta Politikos mokslų katedrai, kuri jau nuo 2001 metų įgyvendin-

dama politikos mokslų bakalauro studijų programą „Tarptautiniai santykiai“ sukaupe nemažai patirties universitetinių tarptautinių santykių studijų srityje. Katedros darbo grupė, išstudijavusi Lietuvos ir užsienio šalių aukštųjų mokyklų patirtį, parengė ir pateikė akreditacijai gauti plečiamąją politikos mokslų magistro studijų programą „Karinė diplomatija“. Jos, kaip ir bet kurios kitos tarptautinių santykių magistro studijų programos, branduolį sudaro nustatytas privalomųjų mokomųjų dalykų minimumas (diplomatijos istorija, tarptautinių santykių teorija, tarptautinė ekonomika ir tarptautinė teisė). Be to, programoje į vienitą kompleksą, tačiau kaip du lygiaverčiai studijų objektai, sujungiamos ir diplomatijos, ir

karybos studijos. Ši programos savybė išskiria ją iš kitų Lietuvos universitetų tarptautinių santykių ir diplomatijos studijų programų.

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu 2007 m. vasario 19 d. studijų programa „Karinė diplomatija“ buvo akredituota. Pirmoji studentų grupė į magistrantūrą buvo priimta ir studijuoti pradėjo 2006–2007 mokslo metais. Kol kas studijos vyksta tik neakivaizdiniu būdu. Dvejus metus studijuojama 10 akademinė dalykų, rengiamas magistro darbas (iš viso surenkama 60 akademinė kreditų). Pirmasis politikos mokslų magistro darbas apgintas 2008 metais. Šiuo metu magistrantūroje studijuoja 29 klausytojai.

Be komandų ir rikiuotės pratybų

Kar. *Indrė VAITIEKŪNAITĖ*

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiais, ketvirto kurso kariūnai ir kariūnės turėjo progą save išbandyti – atlikti praktišką pasirinktose civilinėse įstaigose – valstybės institucijose, tokiose kaip Užsienio reikalų ministerija, rajoninės ir miestų savivaldybės, akcinėse bendrovėse, ekspeditorių, transporto ir kitose įmonėse.

Praktika prasidėjo spalio viduryje ir truko iki paskutiniojo lapkričio penktadienio. Šešios savaitės kitokios kasdienybės, kitokio gyvenimo! Jos prabėgo labai greitai, bet laiko užteko, kad priprastume prie „gero gyvenimo“, gyvenimo be komandų ir rikiuotės pratybų, be paskaitų ir išleidžiamųjų į miestą sąrašų.

Kiekvienas kariūnas įgijo individualios patirties. Vieni galėjo nevaržomi savo nuožiūra rinkti medžiagą būsimam bakalauro darbui, domėtis įmonės veikla, jos valdymo ypatumais, kiti įgijo konkrečių savo specialybei reikalingų praktinių įgūdžių. Bet kokių atveju labai naudinga pajusti, ką reiškia kiekvieną dieną eiti į darbą, bendrauti su skirtingais žmonėmis, darbuotojais, kurių nevaržo griežti statutai, nes tai jau savaime vertinga gyvenimo patirtis.

Esame dėkingi įstaigoms ir įmonėms, kurios sutiko priimti mus atlikti šios praktikos. Visi grįžome po jos pailsėję. Pateikę įvertintas praktikos ataskaitas, dabar galime ramiai rengtis artėjančiai sesijai ir paskutiniam studijų Karo akademijoje semestru.

Tikslas – pritaikyti įgytas žinias

Kar. *Edmundas BERTULIS*

Praktiką atlikau Vilniaus UAB „Silberauto“. Tai vienintelė įmonė Lietuvoje, kuri parduoda „Mercedes-Benz“ automobilius ir teikia jų garantinės ir kitokios techninės priežiūros paslaugas.

Jos pradžioje susipažinau su įmonės struktūra, valdymo organais, vėliau – veikla ir funkcijomis. Apskritai labiau domėjausi lengvųjų automobilių techninės priežiūros procesais. Juk nuo jos kokybės priklauso saugumas keliuose, aplinkos tarša, automobilio būklė. Lengvųjų automobilių serviso vadovas vadovavo ir mano praktikai įmonėje.

Mano tikslas praktikos metu buvo pritaikyti įgytas teorines žinias praktiškai, taip pat susipažinti su problemomis, kurios kyla nustatant lengvųjų automobilių ir autobusų gedimus, organizuojant jų taisymą.

Autoservise pamačiau, kokia yra šiandienė transporto priežiūros ir taisymo sistema. Ji labai skiriasi nuo tų, su kuriomis esu susidūręs anksčiau. 24 val. veikianti įmonė turi automobilių pardavimo saloną, kuriame eksponuojami naujausi prestižiniai „Mercedes-Benz“ automobiliai, lengvųjų ir krovininių automobilių servisu. Kadangi man aktualiausias lengvųjų automobilių priežiūros organizavimas, domėjausi tik šia sritimi. Lengvųjų automobilių servise dabar yra 10 darbo vietų, planuojama darbo vietų skaičių dar padidinti iki 21. Įmonėje teikiamos visų markių, bet kurių gamybos metų „Mercedes-Benz“ lengvųjų automobilių ir mikroautobusų techninės priežiūros paslaugos.

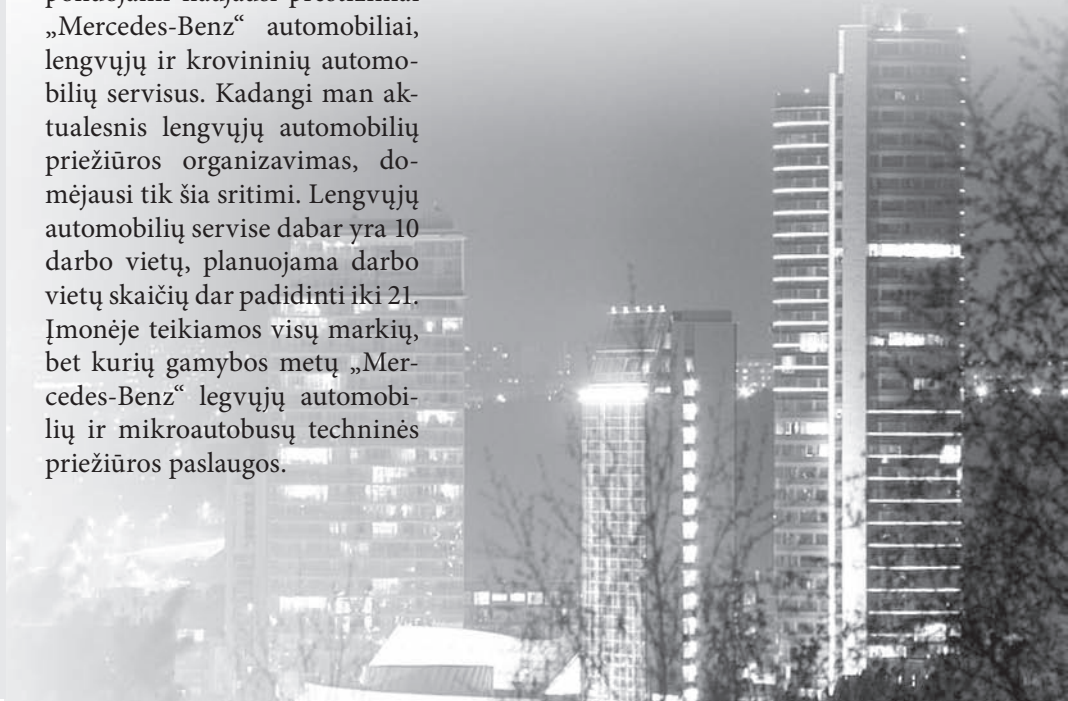
„Silberauto“ savo misija laiko siūlyti „geriausius judėjimo pirmyn sprendimus“, todėl normalu, kad čia ne tik parduodami, bet ir taisomi bei konstruojami minėtos bendrovės automobiliai (lengvieji, krovininiai, autobusai, specialios paskirties transporto priemonės), teikiamos jų atsarginės dalys.

Vilniaus miesto savivaldybėje

Kar. *Paulius VENCLOVAS*

Praktikos metu susipažinau su Vilniaus miesto savivaldybės struktūra, tikslais, uždaviniais, personalo valdymo ir veiklos ypatumais. Teko dalyvauti ir bendrame tarptautinės delegacijos susitikime.

Šaunus, draugiškas kolektyvas visada geranoriškai patardavo, atskleidė nemažai savo darbo paslapčių. Buvo priskirtas atsakingas žmogus, kuris mums skirdavo užduotis ir padėdavo jas atlikti. Jo dėka įgijau nemažai vadovavimo įgūdžių, kurie gali praversti ir kariuomenėje tobulinant veiklos būdus. Praktika buvo naudinga, nes neturėjau tokio darbo patirties.

Socialinis psichologinis klimatas kariūnų būriuose ir Akademijoje

Doc. dr. Bronius PUZINAVIČIUS

Grupės nariai, veikdami kartu, daro vieni kitiems įvairiausią poveikį. Darna ir draugiškumas, grupinis solidarumas lemia palankų grupės socialinį psichologinį mikroklimatą. Nuo to priklauso tarpusavio pasitikėjimas, grupės sutelktumas ir organizuotumas. Žinant, kokie veiksniai lemia grupės socialinį psichologinį klimatą, galima spręsti tiek individų, tiek visos grupės ugdymo, rengimo, telkimo bendrai veiklai problemas, siekti pageidaujamų rezultatų.

Psichologiniu grupės klimatu, arba psichologine atmosfera, vadinama bendra grupės būseną, kurią lemia darbo, studijų, tarnybos ir gyvenimo sąlygos, vadovavimo grupei stilius, vertikalių ir horizontalių tarpasmeninių santykių būklė, darbuotojų autonomija (santykinis savarankiškumas ir savi-valda), statusų poliariškumas (jis psichologinį klimatą veikia atvirkščiai proporcingai: kuo poliariškumas tarp organizacijos įvairaus lygio personalo narių didesnis, tuo klimatas blogesnis), grupės narių veiklos motyvacija, įmonės ar organizacijos organizacinė struktūra (darbo, studijų ar tarnybos organizavimo metodai) ir kitos aplinkybės. Šių reiškinių ir procesų atspindys grupės narių sąmonėje ir rodo grupės socialinės psichologinės būsenos ypatumus.

Socialinio psichologinio klimato terminas perimtas iš meteorologijos. Pirmasis jį pavartojo daugiausia JAV dirbęs vokiečių psichologas Kurtas Levinas. Panašiai kaip augalai, kurie vienokio klimato sąlygomis gali sunykti, o kitokio – sužydėti, žmonės, grupėje esant palankiam klimatui, gali jausti pasitenkinimą, entuziastingai dirbti ar mokytis ir tobulėti, o nepalankiam – dirbti prisiversdami, būti dirglios nuotaikos, patirti stresų, netgi degraduoti.

Tyrimai rodo, kad, net ir ne visai geromis sąlygomis (darbovietė toli nuo namų, nedidelis atlyginimas, monotoniškas darbas ir pan.), žmonės dirba pakiliai nusiteikę, jei grupėse klostosi teigiami konjunktyviniai tarpasmeniniai santykiai, jei jie jaučia gero linkintį vadovų požiūrį į juos, draugų pagal-

bą ir pan. Nustatyta statistiškai reikšminga organizacijos veiklos produktyvumo ir kiek mažesnė individualios veiklos rezultatų priklausomybė nuo sociopsichologinio klimato.

Remdamiesi Sankt Peterburgo psichologų O. S. Michaliuko ir N. J. Chriaščevo parengta Grupės socialinio psichologinio klimato diagnostikos anketa ir pritaikę ją Lietuvos karo akademijos sąlygoms, pabandėme įvertinti kai kuriuos labai svarbius grupės socialinio psichologinio klimato kariūnų būriuose ir Akademijoje komponentus. 2006–2008 m. buvo apklausti 89 septynių būrių kariūnai. Apklausa vyko psichologijos pratybų (seminarų) metu. Ji buvo anoniminė – kariūnai galėjo pasirašyti slapyvardžiu arba visai nepasirašyti.

Į klausimą, ar patinka tarnyba ir studijos Karo akademijoje, teigiamai atsakė 76 iš 89, arba 85,4 proc., apklaustųjų. Iš jų 31 respondentas, arba daugiau kaip trečdalis apklaustųjų, pareiškė, kad jiems labai patinka tarnyba ir studijos Akademijoje. Šiuo klausimu neturi tvirtos nuomonės 12 (13,5 proc.) apklaustųjų, o 1 respondentas (1,1 proc.) nurodė, kad jam tarnyba ir studijos Karo akademijoje nepatinka.

Apklauskos dalyviams taip pat buvo užduotas klausimas, ar jie norėtų pakeisti mokymo įstaigą ir atsisakyti karo tarnybos. Į šį klausimą teigiamai atsakė 5 respondentai (5,6 proc.), 11 (12,4 proc.) abejoja arba šiuo klausimu neturi tvirtos nuomonės, o dauguma apklauskos dalyvių (73), arba 82 proc. apklaustųjų, teigia, kad nenorėtų keisti mokymo įstaigos ir atsisakyti karo tarnybos. Kitaip tariant, jiems patinka studijuoti ir tarnauti

Karo akademijoje. 63,3 proc. apklaustųjų mano, kad tarnyba ir studijos Karo akademijoje organizuojamos gerai arba neblogai, likusiųjų nuomone, tai galėtų būti daroma geriau, nes dėl įvairių nesklaidumų sugaištama nemažai laiko.

Tai, kad absoliučiai daugumai kariūnų patinka tarnyba ir studijos Akademijoje ir kad jie nenori keisti mokymo įstaigos bei atsisakyti karo tarnybos, nes patenkinti tarnybos ir studijų organizavimu, turėtų daryti teigiamą įtaką jų veiklos motyvacijai, kuri yra labai svarbus socialinio psichologinio klimato komponentas ir situacinis veiksnys.

Apklausoje metu respondentai taip pat vertino tarnybos, studijų ir gyvenimo Karo akademijoje sąlygas, pareiškė savo nuomonę apie galimybes sportuoti, užsiimti menine, kūrybine veikla, kultūringai ir prasmingai leisti laisvalaikį, ugdyti ir tobulinti savo asmenybę. Šie veiksniai taip pat daro nemažą įtaką socialiniam psichologiniam klimatui.

Apdorojus apklausos rezultatus paaiškėjo, kad Akademijoje studijuojantys kariūnai labiausiai patenkinti čia sudarytomis sąlygomis sportuoti. Net 86,5 proc. jas vertino teigiamai. Palyginti labai gerai ir gerai buvo įvertintos ir gyvenimo bei buitines Akademijoje sąlygos (70,8 proc. teigiamų atsakymų), studijų (69,7 proc. teigiamų atsakymų) ir tarnybos (62,9 proc. teigiamų atsakymų) sąlygos, prasčiau – asmenybės ugdymo ir tobulėjimo galimybės (44,2 proc. teigiamų atsakymų), galimybės užsiimti menine ir kūrybine veikla (40,5 proc. teigiamų atsakymų). Ypač daug nepatenkintų yra laisvalaikio leidimo sąlygomis. Ši gyvenimo Akade-

mijoje aspektą teigiamai įvertino tik 24,7 proc. respondentų. Tokį rezultatą kariūnai aiškino didele užimtumu. Dauguma mano, kad jie yra labai užimti ir laisvalaikiui beveik nelieta laiko. Todėl ir laisvalaikio leidimo sąlygas daugiau kaip trys ketvirtadaliai apklaustųjų vertino neigiamai.

Buvo taip pat klausama, kaip respondentai vertina kariūnų tarpasmeninių santykių būklę, kariūnų ir jų tiesioginių vadų santykius bei vadovavimo būriams, kuopoms ir batalionui stilių. Horizontalūs ir vertikalūs tarpasmeniniai santykiai, požiūris į vadovavimą – taip pat labai svarbios socialinį psichologinį klimatą lemiančios sąlygos. Kariūnų tarpasmeniniai santykiais patenkinti beveik 72 proc. apklaustųjų, bendravimu su savo tiesioginiais vadais – 49,5 proc., o vadovavimo stiliu – 40,5 apklausos dalyvių. Taigi kariūnai gana kritiškai vertina vadovavimo stilių. Bet ar jie savikritiški, kai jiems patiems tenka vadovauti kuriam nors kariūnų padaliniiui?

Daugiau kaip 60 proc. apklaustųjų mano, kad tiesioginiai viršininkai daro nemažą įtaką jų nuostatoms ir elgesiui. Respondentų nuomone, tiesioginiams viršininkams dažniausiai būdingos šios savybės: reiklumas, teisingumas, geranoriškumas, profesionalumas (profesinės žinios), o labiausiai jie stokoja jautrumo, gebėjimo bendrauti, pažinti žmones ir jais rūpintis.

Buvo vertinama ir kariūnų tarpasmeninių santykių emocinė būklė (emocinis komponentas), dalykinis grupės narių bendravimas (kognityvinis komponentas) ir noras ne tik dirbti ar tarnauti, bet ir kartu

ilsėtis, atostogauti, gyventi netoli vienas kito (elgesio komponentas). Kaip ir buvo galima tikėtis, emocinis ir kognityvinis komponentai buvo įvertinti teigiamai, o elgesio – neapibrėžtai (nei teigiamai, nei neigiamai). Ši neapibrėžtumą, matyt, lėmė elgesio komponentą nusakantys klausimai, kurie labai daug laiko kartu leidžiantiems ir bent iš dalies uždaroje erdvėje gyvenantiems kariūnams, matyt, buvo neaktualūs, todėl šiuo klausimu nesulaukta tikslių atsakymų.

Į klausimą, ar baigę Akademiją norėtų susitikinėti, beveik visi respondentai atsakė teigiamai. Tačiau dauguma abejojo, ar norėtų kartu leisti atostogas, o po studijų Akademijoje – gyventi kaimynystėje, netoli vienas kito. Atsakymų į pastaruosius du klausimus neapibrėžtumas ir lėmė neapibrėžtą tarpasmeninių santykių elgesio komponento vertinimą.

Apibendrinant aptartus apklausos rezultatus galima konstatuoti, kad socialinį psichologinį klimatą Akademijoje pagrįstai turėtume vertinti teigiamai. Absoliučiai daugumai apklaustųjų kariūnų patinka studijos ir tarnyba Karo akademijoje, jie nenorėtų keisti mokymo įstaigos ar atsisakyti karo tarnybos, yra patenkinti čia sudarytomis gyvenimo sąlygomis. Dauguma kariūnų neblogai vertina studijų ir tarnybos sąlygas, teigiamai atsiliepia apie tarpasmeninius santykius, džiaugiasi geromis galimybėmis sportuoti. Remdami apklausos rezultatais turėtume pirmiausia atkreipti dėmesį į užimtumo ir laisvalaikio problemas, gerinti kariūnų ir jų vadų santykius, tobulinti vadovavimo būriui, kuopai ir batalionui stilių.

Straipsnio tęsinys. Pradžią 2008 m. 1-ajame „Kariūno“ numeryje

Keli daugialypio Vilnijos dvasinio paveldo bruožai

Doc. dr. Nijolė JANULAITIENĖ, doc. dr. Bronius PUZINAVIČIUS

„Kara“ – skaityti

Ryšų pėdsaką Lietuvos istorijoje paliko nedidelė, tačiau labai gyvybinga karaimų bendruomenė.

Kariūnų susitikimai su Lietuvos karaimų bendrijos atstovais vyko karaimų šventovėse, kurios vadinamos kenesomis. XVIII a. pab.–XIX a. pr. pastatytoje Trakų kenesoje, kuri yra valstybės saugomas architektūros paminklas (žr. nuotrauką), kalbėjomės su kelių knygų apie Lietuvos karaimus autoriumi Michailu Zajončkovskiu. Jis sakė, kad pirmoji XV a. pr. pastatyta Trakų kenesa, kaip ir kelios vėlesnės, neišliko, nes jas sunaikino karai ir gaisrai. Tačiau po kiekvienos nelaimės karaimai atstatydavo savo šventovę ten, kur ji buvo anksčiau. Dabartinė kenesa irgi yra toje pačioje vietoje, kur buvo ir pirmoji.

Kitas susitikimas įvyko 1925 m. pastatytoje (Liubarto g.) Vilniaus kenesoje. Čia bendravome su Lietuvos karaimų bendrijos tarybos pirmininko pavaduotoju Juozu Firkovičiumi.

Karaimai (*karajlar*) – nedidelė Europos tauta, gyvenanti Ukrainoje (daugiausia Kryme), Lenkijoje, Lietuvoje, Rusijos Federacijoje. Karaimų religinė etninė bendrija susikūrė bendro tikėjimo pagrindu. Jų išpažįstama religija – karaizmas – susiformavo VIII a. dabartinio Irako teritorijoje. Šio tikėjimo pradininku laikomas Ananas

iš Basros. Todėl iš pradžių šios religijos išpažinėjai buvo vadinami ananitais. Vėliau religijos centras iš Bagdado persikėlė į Jeruzalę ir Konstantinopolį. Iš čia šis tikėjimas plito toliau į šiaurę, pasiekė Juodosios jūros šiaurinę pakrantę, Šiaurės Kaukazą ir Volgos žemupį, kur VII–X a. gyvavo Chazarų kaganatas. Šioje valstybėje buvo suvienytos senųjų tiurkų (kipčiakų, chazarų, kumanų) gentys. Dalis kaganato gyventojų priėmė naują tikėjimą. Žlugus Chazarų kaganatui, daugiausia šio tikėjimo šalininkų apsigyveno Kryme, jų kultūrinio ir religinio gyvenimo centru tapo Krymo miestas Eupatorija.

Vilniaus kenesa

Nuo IX a. ananitai pradėti vadinti karaimais. Šis pavadinimas kilo nuo arabiško žodžio „kara“, kuris reiškia „skaityti“. Šio tikėjimo išpažinėjui reikšmingiausias dalykas – Šventojo Rašto, Senojo Testamento, be jokių papildymų ir komentarų skaitymas. Senasis Testamentas ir jame esantis Dekalogas – karaimų tikėjimo pagrindas. Karaimų religija atsirado kaip protestas prieš Šv. Rašto papildymus rašytiniais komentarais ir žodine tradicija. Tokiu būdu atsirado esminis skirtumas tarp karaimų religijos ir kitų trijų pagrindinių monoteistinių religijų – judaizmo, krikščionybės ir islamo, kuriose, be Senojo Testamento, labai svarbiais laikomi ir kiti šventraščiai – Talmudas, Naujasis Testamentas ir Koranas. Bendra religija ir kalba šį tikėjimą išpažįstančius žmones ilgainiui suvienijo į tautą, o religijos pavadinimas virto etnonimu.

Pagal įsigaliojusią tradiciją manoma, kad į Lietuvą 380 karaimų šeimų 1397 m. iš Krymo atkėlė Vytautas Didysis, grįždamas iš karo žygio į Aukso ordos stepes, ir apgyvendino jas Trakuose, sąsiauryje tarp dviejų kunigaikščio pilių, kurias ir turėjo saugoti karaimai. Be to, jie buvo ir Vytauto asmeninės apsaugos nariai. Gali būti, kad Vytautas, turėjęs žinių apie karaimų karių sumanumą ir ištikimybę, išpirko juos iš Aukso ordos chano Tochtamyšo nelaisvės. Gal dėl to Lietuvos karaimai taip gerbia Vytautą, vadina jį karaliumi, už jį meldžiasi.

LDK valdovo Kazimiero 1441 m. privilegija suteikė Trakų karaimų bendruomenei Magdeburgo teisę, t. y. teisę turėti savivaldą. Trakuose gyvenantys karaimai užėmė atskirą miesto dalį ir joje savarankiškai tvarkėsi. Jų bendruomenę sudarė kariai ir civiliai gyventojai, kurių dauguma vertėsi žemės ūkiu, daugiausia daržininkyste, garsėjo kaip agur-

Kenesos interjeras

Lietuvos karaimų bendrijos tarybos pirmininko pavaduotojas Juozas Firkovičius bendrauja su kariūnais

Trakų kenesa

kų augintojai. Tęsdami Krymo protėvių tradicijas nemažai Lietuvoje apsigyvenusių karaimų tarnavo kariuomenėje. Karaimų kariai buvo apgyvendinti ne tik Trakuose, bet ir Šiaurės Lietuvoje, Livonijos ordino pasienyje prie pilių ir sudarė nemažą dalį tų pilių įgulų. Bet svarbiausias jų centras visada buvo Trakai.

Istorikas Motiejus Srijkovskis rašė, kad karaimai bandė ginti didįjį kunigaikštį Žygimantą Kęstutaitį, 1440 m. Trakuose užpultą Švitrigailos šalininkų (Jono ir Aleksandro Čartoriskų ir kitų). XVII a. dokumentuose yra žinių, kad LDK kariuomenėje ilgą laiką buvusi atskira „karaimų vėliava“, t. y. atskiras padalinys. Karaimai tarnavo ir kitų Lietuvos didikų, pavyzdžiui, Radvilų, kariniuose junginiuose. Jų buvo ir LDK valdžios institucijose. Mokantys Rytų kalbų karaimai pasitarnaudavo kaip tarpininkai ir vertėjai išperkant karo belaisvius.

Karaimai tarnavo ir tarpukario nepriklausomos Lietuvos

kariuomenėje. Antai karaimas karininkas Leonas Rajackas, Pirmojo pasaulinio karo metais tarnavęs Rusijos kariuomenėje, 1919 m. įstojo į besikuriančią Lietuvos kariuomenę, tarnavo 4-ojo pėstininkų pulko bataliono vadu, vėliau – I ir III divizijų štabuose. 1941 m. sovietai areštavo plk. L. Rajacką ir ištrėmė į Krasnojarską, vėliau – į Norilską. Ten 1943 m. jis mirė.

Tarp Lietuvos karaimų buvo nemažai išsilavinusių, aukštuo-sius mokslus baigusių žmonių, mokslininkų. Lenkų istorikas Juzefas Viežynskis teigia, kad karaimas Ezra (1591–1606) iš pradžių buvo didikų Radvilų, vėliau Lenkijos karaliaus ir LDK kunigaikščio Jono Kazimiero rūmų gydytojas. Garsiausiu to meto karaimu turbūt galima laikyti teologą Saliamoną Trakietį, kuris buvo pakviestas skaityti paskaitų į Švedijos Upsalos universitetą. M. Zajončkovskis priminė, kad daug įdomios medžiagos apie Lietuvos ir Trakų karaimus galima rasti Trakų istorijos muzie-

jaus karaimų istorinėje ir etnografinėje ekspozicijose, kurias pasiūlė apžiūrėti. Jis sakė, kad XX a. karaimams buvo tragiškas. Du pasauliniai karai, bolševikinė spalio revoliucija pradžudė daugelį karaimų, juos išblaškė, naikino jų dvasinę ir materialinę kultūrą. Trakų kenesa buvo vienintelė veikianti karaimų šventovė visoje Sovietų Sąjungoje, nors iki bolševikinės revoliucijos Rusijos imperijoje buvo net 32 veikiančios karaimų kenesos.

Prelegentas paaiškino, kad pavadinimas „kenesa“ kilęs nuo arabų kalbos žodžio „kanisa“ – taip arabai vadina musulmonų šventoves. Pirmoji kenesa buvo

Knygų apie Lietuvos karaimus autorius Michailas Zajončkovskis

pastatyta Jeruzalėje, arabų kultūros aplinkoje.

Atkūrus nepriklausomybę, Lietuvos karaimų visuomeninis, kultūrinis ir religinis gyvenimas tapo aktyvesnis. 1992 m. buvo įkurta Lietuvos karaimų kultūros bendrija, karaimų religinei bendruomenei buvo suteiktas juridinio asmens statusas, tikintiesiems grąžinta Vilniaus kenesa, esanti Žvėryne, Liubarto gatvėje, atgijo kultūrinis gyvenimas, veikia sekmadieninė mokykla, karaimų kalbos vasaros kursai, vaikų šokių ansamblis. 1989 m. Trakuose įvyko tarptautinis karaimų suvažiavimas. Deja, Lietuvoje gyvenančių karaimų skaičius nuolat mažėja. 1959 m. jų čia gyveno 423, 1970 m. – 388, o šiuo metu – tik apie 250–260.

„Dieveniškų kilpa“ amžių kryžkeleje

Ten, kur susitinka kultūra ir šimtmečiai

Doc. dr. Nijolė JANULAITIENĖ, doc. dr. Bronius PUZINAVIČIUS

Artėjant mūsų valstybės vardo tūkstantmečio jubiliejui, Lietuvos žmonių akys ir mintys vis dažniau krypta į kultūros paveldo objektus, o rankos tiesiasi globoti istorinius, kultūros ir gamtos paminklus, siekiant išsaugoti jų grožį ir autentiškumą. Kultūros paveldas – gyvas Lietuvos istorijos liudininkas. Kol stūkso pilialkalniai, įveikę amžių tėkmę, kol stovi mūsų pilys, gynusios Lietuvos valstybės sienas, kol auga ažuolai, dar menantys baltų prokalbę ir senuosius papročius, tol gyva lietuvių tauta ir valstybė, tol stiprios jos istorinės šaknys.

Trečio kurso kariūnams, studijuojantiems kultūros ir religijų istoriją, Lietuvos žemėlapiu pietryčiuose akys užkliūva už nedidelio kyšulio, įsiterpusio į Baltarusijos teritoriją. Šiame krašte įkurtas Dieveniškų istorinis regioninis parkas. Mokomosios išvykos spalio mėnesį metu kariūnai susipažino su šiuo parku, kuriame saugomi vertingi kultūros ir gamtos kraštovaizdžio, etnokultūros kompleksai.

Gatvinių kaimų kraštas

Važiuojant per Šalčininkus Dieveniškų link keliose vietose kelias eina visai prie pat Baltarusijos sienos: vos už 30 metrų matėsi mišką juosianti metalinė tvora. Todėl pasienio poste budintis pasienietis paprašė asmens dokumentų.

Pirmiausiai atvykome į Dieveniškų istorinio regioninio parko muziejų, įsikūrusį Poškonių kaime. Ten įrengta informatyvi šio krašto istorinė ekspozicija: surinkta daugybė retų etnografinių eksponatų ir nuotraukų, bylojančių apie šio krašto praeitį ir dabartį.

Ivanas Kuprijanas, vyriausiasis parko specialistas, mums pasakojo, kad vadinamoji „Dieveniškų kilpa“ nusidriekia toli į Baltarusijos žemių apsupty, apimdama 8609 ha Lietuvai itin brangaus ir istoriškai svarbaus krašto. Sakoma, kad 1939 m. Kremliuje, braizant Lietuvai sugražinto Vilniaus krašto sienas, ant žemėlapiu gulėjusi Stalino pypkė. Niekas neišdrįsęs jos pajudinti, tad taip ir nubrėžę valstybės sienos liniją. Labiau tikėtina versija, kad ryžtingai veikė šio mišrios tautinės sudėties krašto lietuviai, prašydami prijungti regioną prie Lietuvos. Jų prašymas pasiekė aukščiausius SSRS vadovus. Siena buvo nubrėžta Lietuvos „įstojimo“ į SSRS proga.

Dieveniškų kyšulys – Lietuvos valstybės pamatinių Mindaugo žemių šerdyje. Nepaisant istorinių peripetijų, polonizacijos ir rusifikacijos bangų, kraštas iki šiol išlikęs tikrai lietuviškas.

Dieveniškų parkas iš 30 regioninių Lietuvos parkų – vieningas istorinis, nes čia yra ką vertingo saugoti etnokultūrinio požiūriu: tai – gatvinių kaimų kraštas. Šie kaimai susikūrė dar XVI a., per valakų reformą, valdant Žygimantui Augustui. Palesi gatvė stovi namai su kiemais, o už jų plyti siaurais taisyklings valakais – rėžiais – gyventojams išdalyta žemė. Vieni iš tipiškesnių ir gražesnių kaimų – Poškony, Rimašiai, Žižmai – vietinės reikšmės architektūros paminklai.

Mums, keliauninkams, įdomu buvo pamatyti gatvinių kaimų kraštą, kuriame vienaukščiai namai pastatyti tik galu į gatvę. Viename sklype gali stovėti tik vienas gyvenamasis, ne daugiau kaip 120 kv. m namas su kitais jam priklausančiais pastatais.

Dieveniškų istorinio regioninio parko muziejaus darbuotojas Ivanas Kuprijanas pasakoja kariūnams apie „Dieveniškų kilpą“

Dieveniškų istorinio regioninio parko muziejus

Medinės tvoros negali būti aukštesnės nei 1,5 m. Pastaraisiais metais medinius namų langus daug kas keičia į plastikinius, tačiau jie turi būti padaryti imituojant senuosius rėmus su pertvaromis. Taip parke stengiamasi išsaugoti senąjį kaimo stilių, kuris Lietuvoje daug kur nyksta. Šiandien parko direkcijai nelenkva įtikinti gatvinių kaimų gyventojus, kad jie stengtųsi išsaugoti namus tokius, kokie buvo pastatyti prieš šimtmečius.

Trylika gatvinių kaimų išsikūrę prie Gaujos upės. Gauja teka ne tik Latvijoje. Lietuviškoji Gauja, prasidedanti Baltarusijos pelkėse, įteka į Nemuną. Jos ilgis – devyniasdešimt keturi kilometrai. Prie šios upės neišvysime tokių uolų kaip Siguldoje, tačiau ji vis tiek labai graži. Gaujos upelė, smarkiai besiraitanti per Dieveniškų parką, – tikras šio krašto perlas. Ji šaltiniuota, vėsi, matyti geltono smėlio dugnas, pakrantės neapaugusios vandens

Gatvinis kaimas

augalais. Daug kur sau namus įsirengę bebrai. Pakrantės pievose gausu augalų, kurie įrašyti į Lietuvos raudonąją knygą, upės vandenis yra pamėgę upėtakiai.

Pravažiavome už aštuonių kilometrų nuo Poškonių kaimo išsikūrusį Dieveniškų miestelį, kuris minimas XIV a. sudarytuose kryžiuočių kelių aprašymuose ir vadinamas Mingailos kaimu. Prieš 620 metų jis paminėtas kaip lietuvių didiko Mingailos tėvonija. Dieveniškės ir šiandien, nepaisant atkampios geografinės padėties, – svarbi amžių kryžkelė, kurioje susitinka skirtingos tautos ir kultūros, istorinis paveldas ir nauji geopolitiniai interesai, pažanga ir tradicijos. Didelėje keturkampėje aikštėje susibėga penki kadaise itin svarbūs DLK strateginiai keliai, vedantys į Baltarusiją ir Vilnių. Centrinei Dieveniškų miestelio daliai šiandien suteiktas urbanistikos draustinio statusas.

Žmonės kalba, kad senojoje Dieveniškų bažnyčioje (buvo pastatyta XV a. ir iki šių dienų neišliko) mėgo melstis Barbora Radvilaitė, netoli šių vietų gyvenusi su pirmuoju vyru Stanislovu Goštautu. Aplink miestelį plytinčios kalvos ir lomos slepia tūkstantmečius pilkapynus, seni ąžuolai ir dvarai tuomet priklausė šiems garsiems didikams. Manoma, kad legendinis Napoleono lobis taip pat užkastas kažkur šiose vietose...

Norviliškių pilies istorinės paslaptys

Iš Dieveniškų vienu šių kelių atvykome į Norviliškes, nuo seno garsėjančias gražiais renesansiniais vienuolyno rūmais, kuriems jau 400 metų. Jau iš tolo pamatėme vaizduotę audrinantį vaizdą – toli laukuose, ant kalvos, apsupta senų medžių

stūkso senovinė pilis. Šiandien rūmai su galingu vartų bokštu – respublikinis architektūros paminklas. Jis prigludęs prie išorinės Europos Sąjungos sienos. Rūmus 99 metams išsinuomojo ir jau visai begriūvančius suremontavo verslininkas Giedrius Klimkevičius.

Trečiakursis Algirdas Navasaitis papasakojo romantišką ir paslaptinę Norviliškių pilies istoriją.

Šių apylinkių žmonės kalba, kad dabartinius rūmus seno dvaro vietoje XVI a. pastatė turtin gas Rytprūsių riteris iš Marienburgo Vaitiekus Šorcas, kuris įsimylėjo vietos gražuolę grafitę Daratą Zienovičiūtę. Dėl jos Vaitiekus net pasiliko LDK.

Šorcai – metraščiuose minimos istorinės asmenybės. Yra net išlikęs Daratos Zienovičiūtės (Šorcienės) portretas. Žinoma, kad Šorcai seną dvarą pirkė bendromis lėšomis ir pastatė jo vietoje renesansinę svajonių pilį, kažkuo primenančią Italijos pilis. Norviliškėse Šorcas ketino įrengti gynybinį palivarką, tačiau nespėjo, nes 1608 m. žuvo kare. Todėl 1617 m. Darata dalį rūmų fundaciniu aktu užrašė Vilniaus pranciškonams. Kad pranciškonai turėtų iš ko gyventi, kartu su palivarku buvo užrašyti gyvenamieji ir ūkiniai pastatai, javai, galvijai, sodybos ir daržai, miškai, pievos ir kitos naudmenos. Norviliškėse įsikūrę pranciškonai 1622 m. šalia rūmų pastatė Šv. Pranciškaus bažnyčią, kurioje kiekvieną savaitę aukodavo mišias už vienuolyno fundatorius Šorcus. XVIII a. pradžioje bažnyčia sudegė, dėl to vienuolyno lėšomis buvo pastatyta nauja.

Pranciškonai Norviliškėse gyveno iki 1832 m. Po sukilimo, kai buvo uždaromos lietuviškos bažnyčios ir vienuolynai, pranciškonai rūmus turėjo palikti. Jie išvyko į Naugarduko pran-

ciškonų vienuolyną. Rūmai pateko caro žinion, juose buvo įkurtos kareivinės. Sovietiniais metais rūmuose veikė Žemės ūkio mokyklos mergaičių bendrabutis.

Pranciškonų bažnyčia buvo išardyta, o jos mediniai rąstai panaudoti Alšėnų cerkvės Baltarusijoje statybai. 1919 m. vienuolyną ir kareivinių pastatų užėmė Surviliškių parapijos gyventojai, pageidaujantys atkurti Norviliškių bažnyčią. Po trejų metų ji buvo pradėta statyti (baigta 1928 m.).

Beje, 1933 m. bažnyčios inventoriuje, sudarytame keičiantis klebonams, buvo nurodyta, kad uždarant vienuolyną „mažieji broliai“ užkasė į žemę katilą su 18 000 auksinų netoli bažnyčios ir vienuolyno. Deja, daugiau jokių žinių apie lobį nerasta. Iki šiol nerastas ir legendinis tunelis iš Norviliškių į Alšėnus, kuris, vietos gyventojų įsitikinimu, tikrai egzistuoja. Restauratoriams

pavyko rasti tik tunelį, kuris veda iš pilies į varpinę.

Norviliškių bažnyčia, pastatyta praėjusio amžiaus pradžioje, kaip ir pilis, stovi prigludusi prie valstybinės Lietuvos ir Baltarusijos sienos. Sekmadieniais bažnyčioje renkasi ne tik Dieveniškų regioninio parko gyventojai. Prašydami Dievo malonės anapus sienos meldžiasi ir Baltarusijoje gyvenantys lietuviai. Todėl po mišių aukos kunigas skuba prie Europos Sąjungos sienos palaiminti tų, kurių protėviai ilsisi kapinaitėse prie bažnyčios, o giminaičiai gyvena Lietuvos teritorijoje.

Sėkmingai įsisavinus Europos Sąjungos lėšas, Norviliškių pilis šiandien prikelta naujam gyvenimui. Nuo šiol joje Dieveniškų lietuvių svetingumą ir Renesanso epochos dvasią turėtų pajusti kiekvienas rūmų svečias: studentas, konferencijų dalyvis ar užsienio šalies turistai.

Norviliškių bažnyčia

XX amžiaus fortifikacija Lietuvoje

XX AMŽIAUS FORTIFIKACIJA LIETUVOJE

2008 m. gruodžio 5 d. Karo akademijoje įvyko tarptautinė mokslinė konferencija „XX amžiaus fortifikacija Lietuvoje“. Įžanginį žodį tarė Akademijos viršininkas brg. gen. Edvardas Mažeikis ir Karo istorijos centro direktorius dr. Valdas Rakutis.

Iš pradžių konferencijos dalyviai žiūrėjo dokumentinį filmą „XX a. fortifikacija Lietuvoje“. Vėliau pranešimus skaitė:

Vladimiras Orlovas – „Fortifikacija Pirmojo pasaulinio karo

metais (1914–1918)“ ir „SSRS įtvirtinimai Lietuvos pasienyje (1940–1941)“, Vytautas Petrikėnas – „Inžinerinės priemonės Lietuvos gynyboje (1919–1940)“, Szymonas Kucharskis (Lenkija) – „Vilniaus fortifikacija (1919–1944)“, Rudis Rolfas (Olandija) – „Vokiečių pakrantės gynybos įtvirtinimai Klaipėdos krašte (1939–1944)“, V. Martynas Kosas – „Partizaninio pasipriešinimo fortifikacija (1944–1953)“, Aleksandras Žuravliovas (Izrae-

lis) – „SSRS strateginės svarbos raketinės bazės (1959–1990)“. Jurijus Melkonovas (Latvija) pristatė žurnalą „BALTFORT“.

Renginio metu buvo pristatyta ką tik išleista knyga „XX amžiaus fortifikacija Lietuvoje“.

Gruodžio 6 d. konferencijos dalyviai apžiūrėjo Vilniaus gynybinius objektus Šnipiškėse (Šeškinės kalno papėdėje) ir Pavilnių regioniniame parke (tarp Rokantiškių piliakalnio ir Vilnelės Pūckorių atodangos).

„Kariūno“ informacija

Istorikai Vladimiras Orlovas ir dr. Valdas Rakutis – konferencijos organizatoriai

Fortifikacijos specialistas, istorikas Rudis Rolfas

Konferencijos dalyviai apžiūri Vilniaus fortifikacinius objektus

*XX a.
Vilniaus
fortifikacija*

Norviliškėse

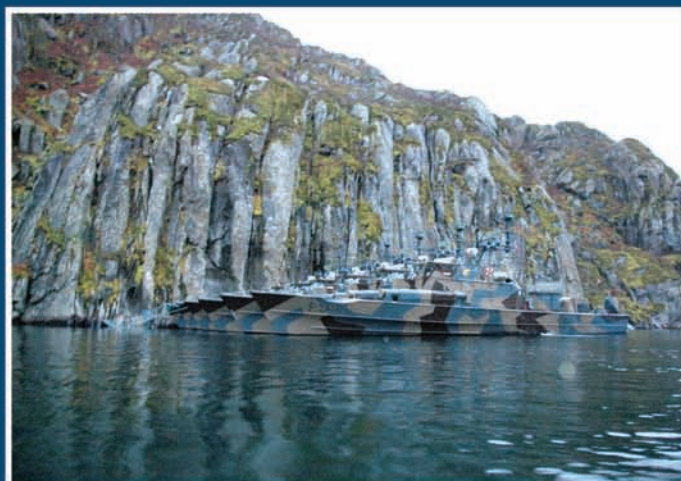
Norvegijos karališkojoje karinėje jūrų akademijoje

Ltn. Mindaugas ŽUKAS

Tikrai tiesa, kad kažkur išvykus visada būna smagu sugrįžti. Ypač tai gerai žino jūreiviai, tarp jų ir karinių jūrų pajėgų karininkai, ilgam išplaukiantys į jūrą. Juk sakoma, kad karas – 99 % laukimo ir 1 % veiksmo.

Po tris mėnesius trukusios kelionės po pasaulį buriniu laivu grįžti smagu buvo ir man, kad ir į Norvegiją. Juk akademijoje laukė pirmoji tikra sesija. Prasi-dėjus egzaminams, paskaitų nebūna, todėl šis laikotarpis vadinamas asmeninėmis studijomis. Kadetai tuo metu namuose arba akademijoje atlieka rašto darbus, kartu grupėmis rengiasi kitiems

Karinis laivynas prie Norvegijos fiordu

Karinės pratybos

akademijoje raštu laikomiems egzaminams. Paprastai tada ir mes rinkdavomės, kad pasiskirstytume temas, vėliau – grupei pristatydavome medžiagą ir kartu diskutuodavome. Manau, kad toks pasiruošimas gana veiksmingas ir tikrai smagesnis. Be to, stiprinama ir grupės dvasia!

Pagaliau egzaminai išlaikyti, daiktai kelionei į Lietuvą sudėti. Laukė tik kalėdinis vakarėlis, paskutinis renginys prieš išvykstant namo...

Antrasis semestras prasidėjo akademijos vado puota ir, kaip visada, išvakarėse rengiama alaus – „inkaro“ švente. O po to vėl įtemptos studijos. Daugelis savaitgalių buvo paskirti pratyboms ir kitokiai su akademija susijusiai veiklai. Pirmieji mokymai vyko imitatoriuje: buvome „siunčiami“ į misiją prie Dramblio Kaulo Kranto, po mėnesio savaitgaliui – „pagrobtį“ specialiųjų pajėgų į nelaisvę ir apvilkti oranžiniais kostiumais kažkur išvesti. Šiuos mokymus rengė buvęs Didžiosios Britanijos kariuomenės spec. oro tarnybos (SAS) specialistas, o mums teko patirti, ką reikia būti karo belaisviu. Įveikę visus sunkumus, žinoma, asmeniškai kalbėjomės su instruktoriais. Jie aptarė ir įvertino mūsų elgesį ir padarytas klaidas. Šios pratybos mano atmintyje išliko kaip didžiausias patirtas psichologinis ir fizinis išbandymas. Todėl nestebino, kad po jų akademijoje apie mėnesį dirbo net psichologas, su kuriuo pageidaujantys galėjo pabendrauti.

Kovo viduryje išsiruošėme į žiemos mokymus. Nenuostabu, juk vasario ir kovo mėnesiai Norvegijoje – patys šalčiausi. Pirmosiomis dienomis buvome mokomi karo veiksmų snieguose ir kalnuose, susipažinome su drausmės žiemos sąlygomis ypatumais, tobulinome slidinėjimo įgūdžius. Taip rengėmės „misijai“. Vėliau buvome „išsiųsti“ atlikti užduočių. Tikrai neįprasta žygiuoti slidėmis su visa ekipuote, o gerti vandenį, kuris susidarė gertuvėse ištirpus sniegui. Buvo ir smagių akimirklų, kad ir pasivažinėjimai sniego motociklais. Prisimenu, visą laiką buvo šalta – labai šalta ir šlapia. Taip jau būna per mokymus. Štai tikroji Norvegija, tačiau šiek tiek kitokia! Tai buvo pirmoji mūsų pažintis su alternatyviaja tikrove – specialiai sukurtu scenarijumi, pagal kurį vyko visi tolesni mokymai.

Vėliau – pratybos, kurių metu buvo rengiami trumpi mūšiai mieste ir pastatuose. Jos truko tik savaitgalį. Gaila, nes tikrai buvo įdomu. Taip buvo ruošiamasi patiems svarbiausiems pirmisiais studijų metais akademijoje mokymams.

Antrojo semestro pabaigoje prasidėjo „smagiausia“ pavasario odisėja – TELEMAKOS (lot.). Šių mokymų išbandymus būtina išverti, nes tradiciškai laikoma, kad tik po jų tampama tikru karininku.

Mokymai truko dvi savaites. Jų metu ypatingomis sąlygomis patikrinamos kiekvieno dalyvio asmeninės, taip pat grupės, kaip

Krikštynos

Karo laivas uoste

Šaudymo varžybos

vieneto, vertybės, psichologinė ir fizinė valia. Organizuojami veiksmai sudarius itin ekstremalias situacijas, alternatyvioje tikrovėje, tačiau jau susiję su šiuolaikinio karo realijomis ir karybos būdais. Kiekvieno kadeto asmeninės vertybės, požiūris ir moralė visapusiškai išbandomi. Pirmojoje fazėje buvo labai daug planuojama, analizuojama ir panašaus varginančio darbo. Vėliau, kai mus išsiuntė vykdyti užduoties, suprantama, viskas vyko kitaip, nei planuota. Dažnai sakydavome: „Planavimas – viskas, planas – niekas“ (*Planning is everything, the plan is nothing*). Ir dar, žinoma, ilgi žygiai, bemiegės naktys, alkis ir pan. Taip siekiama išvarginti kadetus, kad sparčiai besikeičiančiose ir neaiškiose situacijose būtų sunkiau priimti sprendimus, vadovauti grupei, bendradarbiauti. Šiuose mokymuose dalyvavo 58 kadetai ir apie 300 „aktorių“. Pamenu, kad po jų palengvėjau 9 kilogramais. Kad šie mokymai labai gerai vertinami, rodo ir tai, jog juose dalyvavo ir keturi kadetai iš Vest Pointo.

Trečiasis ir ketvirtasis semestrai – akademinės studijos. Manau, kad apie juos čia pasakoti neverta. Galiu tik pasakyti, kad dėl pasirinktos specializacijos – jūrų pėstininkų (*operative marines*) – man teko gana daug plaukioti karo laivais – dažniausiai vakarais po studijų, savaitgaliais ir dar keletą savaitių, kai plaukėme į Šiaurės Norvegiją. Teko ir laivui vadovauti, žinoma, vadui prižiūrėti.

Penktasis semestras prasidėjo kelione buriniu laivu į Suomiją. Šalia poliarinio rato esančiame Oulu mieste dalyvavome keturias dienas trunkančiame NOKA (Šiaurės šalių jūrų karo akademijų kadetų varžybos) sporto renginyje. Jo tikslas – skatinti visapusišką skirtingų šalių akademijų bendradarbiavimą.

Be sportinio azarto, labai svarbūs socialiniai veiksniai. Dieną – sporto varžybos, konkursai, o vakare – linksmosios užduotys, varžytuvės neoficialioje „šeštojoje“ sporto šakoje, kurioje taip pat galima laimėti kadetų labai vertinamą pereinamąjį prizą. Smagu prisiminti didžiulius naktinius klubus, pilnus paradinių uniformomis pasipuousių kadetų ir jiems išskirtinį dėmesį rodančių suomių merginų.

Kiti įdomesni renginiai – metų puota ir tarptautinių operacijų pratybos (*international operations* – INT OPS). Šios pratybos buvo gana ilgos. Jas sudarė keletas etapų: analizavimo, planavimo, įsakymų ir kovos taisyklių rengimo ir „žaidimo“. Paskutiniame etape buvome išgabenti dalyvauti taikos palikymo operacijoje, kuri vyko viename miestelyje, dvi konflikto šalys – skirtingų tautybių gyventojus – skiriančioje demarkacijos zonoje. Ten teko savo kailiu pajusti, kokiose kebliose situacijose galima atsidurti, kaip sunku būti nešališkam, bendrauti su „tikru“ karo vadu arba, net norint, neturėti galimybių veikti ir nieko nedaryti dėl per švelnių kovos taisyklių. Manau, kad šios pratybos tokios šaunios buvo dėl to, kad jose aktyviai dalyvavo Norvegijos karinės pajėgos, todėl mokymai buvo labai profesionalūs.

Paskutinės akademijoje surengtos karinės jūrų operacijų pratybos (*Maritime Operations* – MAROPS) – pirmieji „mėlyni“ (kai nematyti žalių sausumos pajėgų lauko uniformų) mokymai, kuriuose pirmą kartą teko praktiškai taikyti akademijoje įgytas žinias. Dėl studijų specifikos, natūralu, mūsų OM klasė buvo geriausiai pasirengusi. Dažniausiai kaip tik OM kadetai tampa laivo ir, žinoma, didesnių padaliniių vadais. Mes turėjome daugybę technikos, septynis laivus

ir judrų, gerai aprūpintą štabą, pateikdavome karines jūrų nuotraukas (*Recognized Maritime Picture* – RMP), atlikdavome laivų apžiūros (*Boarding*), embargo užduotis, bendradarbiauome su uosto direkcija, teikdavome logistikos užsakymus, pagaliau vykdavome tokius ypatingus pavedimus, kaip nukauti neramumus ir baimę keliančius karo vadus ir t. t. Tai buvo paskutiniai mokymai specialiai mums sukurtoje alternatyvioje tikrovėje. Įvertinęs paskutinius įvykius, manau, kad šie mokymai, kaip ir anksčiau vykę, buvo labai aktualūs.

Teko dalyvauti ir Norvegijos karališkųjų pajėgų rengiamuose vietiniuose ir jungtiniuose (dalyvauja kelios valstybės) mokymuose. Įspūdingiausi buvo „Aurora Borealis 08“ („Šiaurės pašvaistė“) mokymai, kuriuose dalyvavo apie 20 karo laivų iš skirtingų šalių. Smagu, kai būdamas kadetas savo naujausiomis žiniomis gali padėti aukštiems karininkams. Šiuose mokymuose aš pirmą kartą pamačiau ir tikrą Šiaurės pašvaistę. Tai tikra dangaus magija!

Trumpai apibendrinamas visus mokymus noriu pasakyti, kad jie buvo labai gerai organizuoti. Puiku, kai, praėjus savatei po jų, tau tarsi atsiveria akys ir gali naujai pažvelgti į, atrodo, paprastai nepastebimus ar nesuprantamus dalykus.

Mokslus akademijoje baigėme įspūdinga dvi dienas trukusia ceremonija, kuri buvo skirta ir kadetų artimiesiems. Tikiuosi, nepamiršiu ir kitų dalykų. To man neleis mūvimas akademijos žiedas. O jei kada mokslo žinios ir pasimirš, tikrai liks nuostabi patirtis ir daug gerų draugų. Manau, kad mokydamasis Norvegijoje ne tik įgijau tinkamą pasirengimą, leidžiantį tapti geru karinių jūrų pajėgų karininku, bet ir tobulėjau kaip asmenybė.

Pirmakursių krikštynos 2008

Smagus vakaras

Kar. Povilas VOSYLIUS

Stende atsiradus plakatui, kuriame buvo paskelbta krikštynų data, pirmakursiams kilo daug įvairių minčių. Visiems buvo smalsu, kas vyks krikštynų dieną, kai kurie jos laukė truputį baimindamiesi.

Ir ta diena atėjo. Kad išaušo krikštynų rytas, pasijuto iš karto. Visi buvo pažadinti garsiais šūkiais per megafoną ir šiek tiek pagąsdinti. Tačiau pagrindiniai renginiai mūsų laukė po pietų.

Pirmiausia buvo surengtos įdomios sporto žaidynės, kuriose pirmakursiai (ir ne tik jie) galėjo parodyti, kad nėra iš kelmo spirti. Futbolininkų pergalė prieš III kurso kariūnus labai pakėlė nuotaiką. Nors ir užėmėme bendrą trečiąją vietą sporto varžybose, mūsų nuotaika buvo puiki. Po iškilmingos apdovanojimų ceremonijos prasidėjo „ekstremalių išbandymų metas“. Žydrėji šalmai ant galvų, ir iš pirmakursių lūpų buvo galima išgirsti: „BAMBALAI!“

Krikštynos tema „Laiko mašina“ buvo įdomios ir ge-

Linksmieji austruoliai

rai parengtos. Keliaujant laiko juostomis teko patirti smagių nuotykių, atlikti neįprastų užduočių. Kam nors kelionės per amžius metu sunegalavus, visada atsirasdavo medicinos sesutė su savo „skaniaisiais“ vaistukais. Turbūt jie ir suteikė mums jėgų paskutinei užduočiai atlikti – beveik 16 tonų BTR stumti.

Po garbingos „bambalų“ virsmo Lietuvos kariais ceremonijos visas batalionas nuskubėjo šventinės vakarienės. O ji buvo fantastiška. Paskanavę vaisių apsivilkome civiliniais drabužiais ir patraukėme į naktinį klubą pratęsti krikštynų. Vakarinė krikštynų dalis nenusileido dienos renginiams. O vidurnaktį pateikta staigmena patiko visiems. Nors dauguma panelių į plikagalvius pirmakursius žiūrėjo truputį niūriai, raminau save, kad kitais metais bus geriau. Puikios nuotaikos ir trykštantys emocijomis grįžome į LKA.

Krikštynas vertinu labai gerai. Reikės gerokai pasistengti kitais metais, kad būtų sugalvota dar originaliau, nes šias pakartočiau dar ne kartą...

Tinklinio rungtynės

Priimti į kariūnų bendruomenę

Kar. Simona JONUŠAITĖ

Atsimenu, kaip visi nekantriai laukėme krikštynų. Jau pabudę (o tiksliau – pažadinti) pajutome šventinę nuotaiką, net teritoriją tvarkyti tą rytą buvo daug linksmiau.

Po pietų prasidėjo sporto žaidynės, o kiek vėliau ir baigiamoji dalis: laiko mašina keliavome po įvairias epochas, sėdėdami ant kėdutės skaitėme laikraštį, skandavome savo sukurtas skanduotes, „lėktuvu“ pakilome

į dangų. Renginio kulminacija – norėdami tapti tikrais kariūnais, stūmėme BTR su ant jo užlipusiais kariūnais. Už savo pastangas buvome apdovanoti tikrų tikriausio kariūno vardu, vėliau – skaniausia vakariene ir puikiu vakarėliu. Nors kitą rytą buvo gana sunku išlaikyti galvą (dėl miego trūkumo), visa diena atrodė labai linksmu ir reikšmingu – mes buvome priimti į kariūnų bendruomenę.

Krikštynų akimirkos

Fuksai

Kar. Mindaugas URBŠAS

Spalio 22 d. aštuoniolika antro kurso kariūnų padėjo Mykolo Romerio universiteto (MRU) studentams pakrikštyti pirmakursius. Nors nė vienas iš mūsų nežinojo, ką konkrečiai reikės veikti, visi buvo nusiteikę pakiliai ir pasirengę padaryti viską, kad MRU fuksai turėtų ką prisiminti.

Atvykę prie MRU, jau iš tolo pamatėme didelį būrį pirmakursių. Po trumpo „krikštatėvių“ instruktažo tuoj pat pradėjome vykdyti operaciją „Krikštynos“. Tai vyko vieną iš tų nedaugelio dienų, kai tiesiog troškome bent trumpo lietučio, deja, jo nesulaukėme. Fuksams, kad galėtų vadintis visateisiais MRU studentais, teko įveikti daug kliūčių ir rungčių. Jų keliones nuo vieno iki kito užduočių atlikimo punkto prižiūrėjome mes, kariūnai. Aišku, neleidome iki jų taip paprastai nueiti: fuksai turėjo daryti viską, kas tik mums šaudavo į galvą: pasėdėti kėdutėje ir fotelyje, pašaudyti zuikius, daryti žvaigždutes ir t. t. Reikia pasakyti, kad kiaušiniai, miltai, aliejus ir pomidorų padažas liejosi laisvai. Nuotaika buvo puiki, visi džiaugėsi smagiu renginiu. Gaila, kad Akademijoje nebegalima rengti tokių krikštynų, juk jos palieka daug linksmų prisiminimų tiek krikštytojams, tiek krikštijamiesiems.

Po dieninės dalies, aišku, buvo ir naktinė, į kurią pakvietė ir kariūnus. Net ir jos metu fuksams buvo parengta keletas užduočių ir rungčių. Vakarų pradžioje koncertavo grupė „Inculto“, po to į darbą kibo diskotekų muzikos vakarų vedėjas. Renginio organizatoriai kariūnams nuoširdžiai padėjo, visi buvę klubai paplojo, kas, bent man, tikrai buvo malonu. Tai taip pat rodo, kad kariūnams tikrai pavyko susidoroti su savo užduotimi ir visi turės ką prisiminti.

Bučiavome raktą ir propelerį

Kar. Jolita ANDRIJAUSKAITĖ

Lapkričio 6 dieną Vilniaus Gedimino technikos universitete (VGTU) vyko Antano Gustaičio aviacijos instituto (AGAI) pirmo kurso skrydžių valdymo, orlaivių pilotavimo ir aviacinės mechanikos specialybių studentų krikštynos. Vidurdienį prie Mechanikos fakulteto studentai buvo iškilmingai pasveikinti. Linkėta pasiekti savo užsibrėžtus tikslus, įveikti visus sunkumus. Čia Aviacijos institutui atstovavo mechaniką studijuojantys jaunuoliai, o būsimi orlaivių pilotai ir skrydžių vadovai būriavosi prie pagrindinių rūmų Saulėtekyje. Belaukdami studentai atitinkamai „pasipuošė“ – įlindo į drabužiams laikyti skirtus maišus su nupieštu AGAI simboliu – sparnais, kurie buvo tarsi atpažinimo ženklas. Netrukus iš miškelio atbėgo Mechanikos fakulteto ir kiti mus krikštysiantys studentai. Jie nešėsi didelius lapus – žemėlapius, kuriuose buvo pažymėti Saulėtekyje įsikūrę VGTU fakultetai. Supratome, kad patekome į „orientacines“ krikštynas.

Visos grupės gavo žemėlapius, kuriuose buvo pažymėti teritorijoje šalia miškelio įkurti punktai. Mums paaiškino, kad kiekviename jų, jei viską gerai atliksime, gausime po pliusą. Taigi buvo dėl ko stengtis – norėjosi už kitas grupes geriau pasirodyti.

Pirmajame punkte mums padovanojo padangą, kurią, kol įveikėme visus punktus, turėjome neštis su savimi. Kad apšiltume ir lengviau įveiktume maršrutą, atlikome mankštą. Ji buvo kiek kitokia nei įprasta: šokinėjome su maišais, po to lipnia juosta buvome surišti į vieną didelį ryšulį ir taip keliavome iki kito punkto, kur gavome du indus tepalo. Iš vieno reikėjo ištraukti varžtą, o iš kito – veržlę jam užsukti. Ypatingo noro į juos kišti rankas tikrai nebuvo... Po to tepalo kvapas dar ilgai mus lydėjo.

Trečiajame punkte taip pat teko parodyti, ką sugebame: kiekviena grupė turėjo atlikti penkiolika prisitraukimų ir pereiti virve. Tačiau ši neatlaikė skrydžių vadovų ir orlaivių pilotų svorio. Kitame punkte laukė padangų ir kitų kliūčių, per kurias buvome priversti šokinėti, ruožas, dar tolesniame – buvo tikrinamas grupių darnumas, pririšus dešiniąją koją prie vieno žmogaus kojos, o kairiąją – prie kito. Taip ir ėjome iki kito punkto, kur buvo vertinamas kūrybingumas, – čia kūrėme skanduotę. Septintajame laukė iš plėvelės įrengtas dvokiantis tunelis. Blogiausia, kad jį teko pereiti. Vėliau buvo tikrinama koordinacija. Sukomės padėję galvas ant į žemę įkalto pagalio, o po to bėgome per kliūčių ruožą. Devintajame – atgavome jėgas – pasistiprinome grikių koše.

Visos grupės susitiko paskutinio punkto aikštelėje. Kol sulaukėme iš vandens pripiltų balionų lietaus, skandavome savo

skanduotę. Taip buvome pašventinti... Galų gale – priesaika. Po jos aviacinės mechanikos specialybės studentai bučiavo raktą, o būsimi skrydžių valdymo ir orlaivių pilotavimo specialistai – propelerį. Taip tapome tikrais, visateisiais AGAI studentais.

Nepatenkintų nebuvo

Kar. Kazimiras BOGDANAS

Vieną lapkričio dieną keliems kariūnams teko garbė pagelbėti Vilniaus universiteto studentų atstovybei krikštyti Matematikos ir informatikos fakulteto (MIF) pirmakursius. Pagal tam tikrą planą kariūnai buvo paskirstyti po punktus šalia Neries. MIF „nekrikštai“, turėję įveikti savo maršrutą, labai nustebė ir sunerimo viename iš punktų pamatę uniformuotus vaikus. Tiesą sakant, nerimauti buvo dėl ko.

Kariūnų užduotys buvo ypatingos. MIF pirmakursiai turėjo dainuoti liaudies dainas, iš metalinių virbų lankstyti geometrines figūras, dirbti kaip viena komanda ir netgi rinkti šiukšles Antakalnio parke. Įdomiausia, kad nepatenkintų nebuvo. Veiduose švietė šypsenos, visus vienijo komandinės darnos jausmas. Ne vienas, įveikęs nurodytus punktus, gyrė kariūnus už nuoširdumą ir puikų karinės dvasios perteikimą.

Ne paslaptis, kad kariūnams, padėjusiems VU studentų atstovybei krikštyti pirmakursius, buvo suteikta galimybė dalyvauti ir vakarinėje renginio dalyje, kuri vyko „Havana“ klube. Ten kariūnai taip pat sulaukė padėkos žodžių ir pagarbos.

Tarptautinė konferencija „Demokratija ir kariuomenė“

Kariuomenė niekada nebūna izoliuota nuo visuomenės, kuri ją išlaiko ir kurios interesams ji tarnauja. Tačiau glaudus kariuomenės ir visuomenės ryšys, darni jų tarpusavio sąveika toli gražu neatsiranda savaime, be specialiai tam skirtų abiejų pusių pastangų. Šiuolaikiniame pasaulyje ilgaamžė kariuomenių gyvenimui būdinga tradicija remtis galia, tvarka ir hierarchija netrunka susidurti su demokratijai būdingais liberaliais teisės viršenybės, žmogaus teisių ir konfliktų sprendimo taikiomis priemonėmis principais. Todėl kiekvienai demokratinei valstybei nuolat tenka ieškoti pačių tinkamiausių būdų ir priemonių šiai nuolat tvyrančiai įtampai valdyti ir mažinti.

Šiai problemai aptarti ir Europos demokratinė valstybių patirčiai palyginti bei apibendrinti Lietuvos karo akademija ir Frankfurto taikos tyrimų institutas 2008 m. gruodžio 11–12 d. surengė tarptautinę konferenciją „Demokratija ir kariuomenė“.

Konferencijos metu buvo analizuojama, kaip skirtingos demokratinės valstybės, kurdamos bei pagal šiuolaikinius reikalavimus pertvarkydamos savo ginkluotąsias pajėgas, sprendžia šią problemą. Renginio metu buvo apžvelgtas 14 Europos valstybių (Austrijos, Čekijos, Estijos, Ispanijos, Jungtinės Karalystės, Lenkijos, Lietuvos,

Politikos mokslų katedros vedėjas prof. dr. Gediminas Vitkus

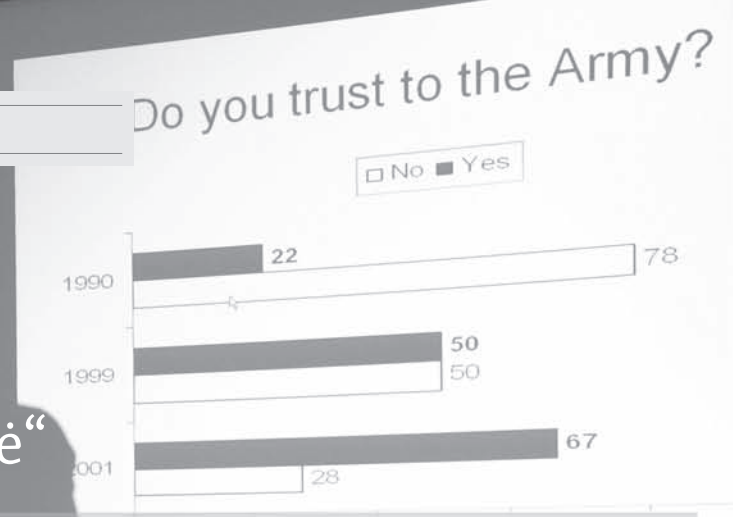
Pranešėjai susilaukė aploдимentų

Rumunijos, Serbijos, Slovėnijos, Šveicarijos, Ukrainos, Vengrijos ir Vokietijos) patyrimas kariuomenių komplektavimo, civilinės ginkluotųjų pajėgų kontrolės, karių socializacijos, ugdymo ir kt. klausimais. Pranešimus skaitė žinomi minėtų šalių ginkluotųjų pajėgų tyrimo ekspertai.

Per konferenciją taip pat buvo pristatyti Europos Sąjun-

gos saugumo ir gynybos politikos kontekste brandinami planai į plačiai žinomą ES akademinę mainų programą ERASMUS įtraukti ir ES valstybių karo universitetus, akademijas ir kitas karininkus rengiančias mokymo įstaigas.

LKA informacija

Užsienio kalbų mokymo problemos

Užsienio kalbų katedros vedėja Jolanta RASIULIENĖ

2008 m. spalio 24 d. Lietuvos karo akademijos Užsienio kalbų instituto Užsienio kalbų katedra surengė seminarą „Šiuolaikinių intensyvių metodų taikymas užsienio kalbų mokymo procese“. Seminare dalyvavo Vilniaus, Kauno ir Nemenčinės anglų kalbos mokymo skyrių dėstytojos, Karo akademijos ir Vilniaus Gedimino technikos universiteto užsienio kalbų katedrų lektorės bei kiti kviestiniai svečiai.

Konferencijas ir seminarus Užsienio kalbų katedra organizuoja kiekvienais metais. Jų tikslas – apžvelgti problemas, su kuriomis susiduria dėstytojos, mokančios krašto apsaugos sistemos darbuotojus, tarptautinių kursų klausytojus ir kariūnus. Jos aktyviai dalyvauja įvairiuose kvalifikacijos kėlimo kursuose, stažuojasi Lietuvoje ir užsienyje, todėl konferencijos ir seminarai yra gera proga pasidalyti įgyta patirtimi, aptarti veiksmingiausias išskylančių sunkumų sprendimo būdus.

Šio seminaro metu buvo perskaityti devyni pranešimai, kuriuos parengė Vilniaus, Kauno, Nemenčinės anglų kalbos mokymo skyrių dėstytojos ir Užsienio kalbų katedros lektorės.

Vyr. dėstytoja Jelena Kaziuikonienė ir dėstytoja Irma Ratkevičienė aptarė ALC (*American Language Course*) vadovėlio naudojimo mokant bazinio lygio kursų klausytojus ypatumus, papasakojo apie šio kurso privalumus, atkreipė dėmesį į problemas ir pasiūlė būdus dėstyti kokybei gerinti.

Vyr. dėstytoja Vilija Arlaus-

kienė savo pranešime lygino dvi mokymo programas: krašto apsaugos sistemoje naudotą I lygio ir naują dabar naudojamą bazinio lygio anglų k. kursų programą, kuri remiasi ALC vadovėliais ir metodika. Buvo lyginami atskiri programų aspektai, pavyzdžiui, dėstomoji medžiaga, jos apimtis, vadovėlių struktūra, kursų klausytojų krūvis, reguliaraus testavimo ypatumai. Pranešėja siūlė kursų programą dėstyti neskubant, daugiau laiko paliekant žinioms įtvirtinti.

Dėstytojos Sigita Gečaitė ir Vita Ramašauskienė bendrame pranešime pateikė bazinio lygio klausytojų kursų vertinimo apklausos rezultatų analizę. 29 apklaustieji pažymėjo, kad dėstyti kokybė labai gera. Kaip didžiausius sunkumus klausytojai nurodė greitą kursų tempą ir tai, kad per daug skiriama užduočių. Labiausiai klausytojai pageidavo aptarti kas savaitę rašomus testus ir konkrečias padarytas klaidas. Vyr. dėstytoja Olga Mickienė savo pranešime aptarė dažniausiai klausytojų nurodomus mokymosi sunkumus, taip pat teigiamus veiksnius, jų nuomone, padedančius išmokyti kalbos. Kadangi bazinio lygio klausytojus moko daug dėstytojų, kurso privalumai ir trūkumai buvo vieniems įdomūs.

Užsienio kalbų katedros doc. dr. Dileta Jatautaitė parengė ir perskaitė pranešimą apie intensyvius užsienio kalbų mokymo metodus. Pranešėja pateikė jų apžvalgą pabrėždama, kaip svarbu suvienodinti ir taisyklingai

vartoti metodologijos ir metodikos terminus.

Užsienio kalbų instituto Užsienio kalbų katedra nuo 2004 metų organizuoja tarptautinius anglų k. kursus karininkams ir civiliams. 4,5 mėnesio trukmės intensyvūs anglų kalbos kursai dešimties klausytojų grupei vyksta dukart per metus. Pratybas veda dvi katedros lektorės. Beveik visoms katedros dėstytojoms yra tekę dėstyti šiuose kursuose, todėl žinoma, su kokiais išbandymais susiduria lektorius, mokydamas įvairių šalių klausytojus. Šia patirtimi pasidalijo katedros lektorė Erika Morozienė, kurios pranešimo objektas buvo psichologiniai veiksniai, turintys įtakos kalbos mokymo ir išmokimo tarptautinėje daugiakultūroje aplinkoje kokybei. Buvo apžvelgti tokie veiksniai kaip motyvacija, savęs vertinimas, požiūris į atskirus mokymo proceso aspektus. Taip pat buvo pasiūlyta anketa, kuri leistų nustatyti psichologinius veiksnius, padedančius tarptautinių anglų kalbos kursų klausytojams sėkmingai ir greitai išmokyti kalbos.

Lektorės Daivos Surplienės pranešimo tikslas buvo apibrėžti ir paaiškinti argumentacinės esė paskirtį, struktūrą ir minčių seką. Buvo pateikta pavyzdinė tokios esė struktūrinių dalių ir turinio analizė.

Su testavimo naujovėmis, kaip ir kiekvienais metais, seminaro dalyvius supažindino Mokymo ir doktrinų valdybos Testavimo poskyrio viršininkė Aušra Narbutienė.

The
United
States
of
America

2004 m. pradžioje LKA Inžinerinės vadybos katedros lektoriui Stanislavui Buteliauskui kilo mintis sukurti originalų eismo ratu kelių mazgą, kuriame nesikirstų transporto srautai ir kurį būtų galima pervažiuoti nekeičiant nei eismo juostos, nei važiavimo greičio. Pagal šią schemą buvo sukurti trijų, keturių ir penkių susikertančių kelių mazgai ir 2004 m. liepos mėnesį pateikta paraiška dėl patento išda-

Užpatentuotas išradimas

vimo. 2006 m. šis perspektyvus automobilių kelių mazgas buvo pripažintas išradimu Lietuvoje ir jam buvo išduotas patentas, o 2008 m. rugsėjo 16 d. išradimo patentas buvo išduotas ir JAV. Sprendimą išduoti patentą š. m. rugpjūčio 13 d. priėmė ir Rusijos Federacijos patentų tarnyba. Šiuo metu patentavimo procesas vyksta Europos Sąjungoje, Kanoje ir kitose valstybėse.

Eismo kokybė žiedinėse sankryžose, palyginti su paprastomis X formos sankryžomis, yra geresnė. Tačiau, esant intensyviai eismui, transporto srautų susikirtimai žiedinėse sankryžose vairuotojams tampa dideliu galvos skausmu, nes tai mažina sankryžos pralaidumą, eismo saugumą ir formuoja spūstis. Kaip iš esmės pagerinti eismo kokybę žiedinėse sankryžose, pasaulyje svarstoma seniai: yra sukurti keletas projektų su prasilenkiančiais transporto srautais. Tačiau

Stanislavas Buteliauskas

ir tie sprendimai pastaruosiu metu netenkina vis griežtesnių eismo kokybės reikalavimų, nes tada važiuodami vairuotojai priversti periodiškai keisti važiavimo greitį. O tai didina eismo pavojus ir aplinkos taršą.

Tikimės, kad įdiegus šį užpatentuotą išradimą pagerės kelių eismo sąlygos ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų. Sveikiname inžinierių, septynių išradimų autorių Stanislavą Buteliauską.

„Kariūno“ informacija

The Director of the United States Patent and Trademark Office

Has received an application for a patent for a new and useful invention. The title and description of the invention are enclosed. The requirements of law have been complied with, and it has been determined that a patent on the invention shall be granted under the law.

Therefore, this

United States Patent

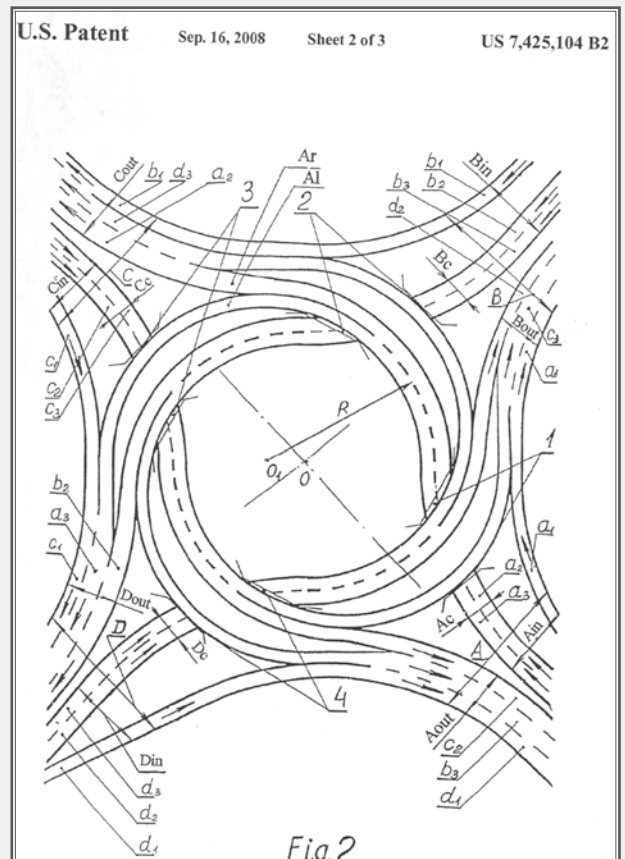
Grants to the person(s) having title to this patent the right to exclude others from making, using, offering for sale, or selling the invention throughout the United States of America or importing the invention into the United States of America for the term set forth below, subject to the payment of maintenance fees as provided by law.

If this application was filed prior to June 8, 1995, the term of this patent is the longer of seventeen years from the date of grant of this patent or twenty years from the earliest effective U.S. filing date of the application, subject to any statutory extension.

If this application was filed on or after June 8, 1995, the term of this patent is twenty years from the U.S. filing date, subject to any statutory extension. If the application contains a specific reference to an earlier filed application or applications under 35 U.S.C. 120, 121 or 365(c), the term of the patent is twenty years from the date on which the earliest application was filed, subject to any statutory extensions.

Jon W. Dudas
Director of the United States Patent and Trademark Office

The
United
States
of
America

Užpatentuotos sankryžos schema

2008 – Skaitymo metai

2008 m. spalio 29 d. Lietuvos karo akademijoje vyko seminaras „Krašto apsaugos sistemos bibliotekų raida ir perspektyvos“, kurį organizavo Karo akademijos biblioteka. Seminare dalyvavo krašto apsaugos sistemos bibliotekų darbuotojai, LKA dėstytojai, mokslo darbuotojai, Vilniaus knygynų atstovai. Seminarui vadovavo LKA bibliotekos vedėja Janina Tupėnienė, kuri informavo susirinkusiuosius, kad 2008-ieji paskelbti Skaitymo metais, todėl skaitymas turi tapti gyvenimo būdu.

Susirinkusiuosius pasveikino LKA viršininkas brg. gen. Edvardas Mažeikis. Jis pažymėjo, kad biblioteka yra pasaulio išminties skrynia, tad, nepaisant aukštųjų informacinių technologijų plėtros, knyga išliks visada. Krašto apsaugos sistemos bibliotekų darbo vietas turėtų būti kompiuterizuotos. Siekiant, kad informacijos mainai vyktų operatyviai, bibliotekos turėtų būti sujungtos į vieną tinklą.

Danutė Kazakauskienė pateikė Mokymo ir doktrinų valdybos surinktą informaciją apie krašto apsaugos sistemos bibliotekų fondus ir informacinį vartotojų aprūpinimą. Šiuo metu bibliotekose sukaupta per 425 000 egz. dokumentų, jos aptarnauja 4030 vartotojų. Deja, yra bibliotekų, neturinčių kompiuterių, kartu ir prieigos prie interneto. Su periodinių leidinių sklaidos

Pranešimą skaito Lietuvos kariuomenės Mokymo ir doktrinų valdybos bibliotekos vedėja Danutė Kazakauskienė

Konferencijos dalyviai

tvarka sistemoje supažindino KAM Leidybos ir informacinio aprūpinimo tarnybos viršininko pavaduotoja Birutė Petrauskienė. LKA Mokslo centro vyr. mokslo darbuotojas dr. Valdas Rakutis kalbėjo apie bibliotekos vaidmenį mokslininko gyvenime. Bibliotekos fondai, darbuotojų paslaugumas ir aplinka – svarbiausi veiksniai, nuteikiantys konstruktyviam darbui. Zita Lekstutienė pasakojo apie Gen. Adolfo Ramanausko kovinio

rengimo centro bibliotekos vartotojus ir jų skaitymo interesus. Apie bibliotekų komplektavimo užsienio šalių leidiniais ypatumus kalbėjo knygyno „Rotas“ direktorė Violeta Liudvinavičienė. Baigdamą seminarą Janina Tupėnienė palinkėjo bibliotekų darbuotojams būti aktyviems, kūrybingiems, siekti, kad biblioteka būtų dinamiška, šiuolaikiška institucija.

„Kariūno“ informacija

Teniso turnyras

Kar. Robertas ŽIŪKAS

Tikriausia niekam neke-
lia nuostabos Karo akademijoje
vykstantys krepšinio, futbolo ar
sunkiosios atletikos turnyrai, kaip
ir spalio 6–9 dienomis vykęs stalo
teniso turnyras (Akademijos bok-
so salėje), kuriame dalyvavo jos
darbuotojai ir kariai. Juolab kad
užsiregistravę 35 dalyviai prano-
ko organizatorių lūkesčius. Kaip
ir galima buvo tikėtis, aktyviausi
pasirodė kariūnai, tačiau profesio-
nės tarnybos kariai ir dėstytojai
kovingumu jiems nenusileido.

Pirmajame etape, kuris vyko
spalio 6–8 dienomis, dalyviai

buvo suskirstyti į 8 pogrupius,
stengiantis, kad į antrąjį eta-
pą patektų įvairių Akademijos
struktūrinių padalinių atstovai.
Vykusios kovos buvo gana per-
mainingos. Jas sėkmingai baigė į
antrąjį etapą pateko po du geriau-
sius kiekvieno pogrupio žaidėjus
– iš viso 16 dalyvių. Štai čia, kai
išsiverždavo emocijos, iškovotus
taškus palydėdavo džiaugsmo
šūksnis ar nusivylimą reiškianti
veido išraiška, ir užsimezgė di-
džiausia intriga. Tiesa, nuo pat
turnyro pradžios buvo aiškus fa-
voritas, tačiau be kovos nenorėjo
pasiduoti nė vienas. Po įnirtingų
dvikovų į pusfinalį pateko keturi
varžovai: mjr. R. Vasiliauskas, vyr.
lt. S. Stoškus, kar. K. Skiezigilas
ir aš, kar. R. Žiūkas. Po atkaklių

tarpusavio kovų dėl III–IV vietų
toliau žaidė mjr. R. Vasiliauskas ir
vyr. lt. S. Stoškus, o dėl I–II teko
rungtis kar. K. Skiezigilui ir man. I
vietos laimėtojas jau buvo aiškus,
o dėl III–IV vietų vykusio kova
kėlė ypatingą susidomėjimą, juo-
lab kad finalo susitikimuose buvo
žaidžiama iki trijų pergalių (o ne
iki dviejų, kaip ankstesniuose) ir
tai leido žaidėjams atsiskleisti iki
galo. Pasibaigus visiems susitiki-
mams pirmasis trejetukas išsiri-
kiavo taip:

I vieta – kar. K. Skiezigilas,

II vieta – kar. R. Žiūkas,

III vieta – mjr. R. Vasiliauskas.

Turnyro prizininkams apdo-
vanojimus – vardinius diplomus ir
medalius – maloniai sutiko įteikti
Karo akademijos viršininkas brg.
gen. E. Mažeikis. Organizatoriai
ypač dėkingi Akademijos virši-
ninkui, viršininko pavaduotojai
aprūpinimui mjr. L. Vitytei, lekt.
Z. Gricko ir A. Nachajui, sudariu-
siems sąlygas surengti šį renginį.
Svarų indėlių į projektą įnešė Ka-
riūnų taryba, kuri ne tik inicijavo,
bet ir organizavo turnyrą.

Nugalėtojai ir rekordininkai

Fizinio rengimo sekcijos viršininkas mjr. Rytis VASILIAUSKAS

2008 m. lapkričio 22–23 die-
nomis Kaune vyko šių metų Lie-
tuvos taurės jėgos trikovės var-
žybos, kuriose dalyvavo ir LKA
komandos atstovai. Nugalėtojais
tapo pirmo kurso kariūnas Ed-
garas Raibužis (svorio katego-
rija iki 67,5 kg), pagerinęs net
tris LKA rekordus: pritūpimo
– 202,5 kg, atkėlimo – 225 kg ir
trikovės sumos – 537,5 kg, ir vyr.
lt. Benjaminas Žukovas (svorio
kategorija iki 75 kg), kurio tri-
kovės suma siekė 617,5 kg. Tre-
čiasias vietas (svorio kategorija
iki 67,5 kg) iškovojo antro kurso
kariūnas Marius Simonavičius
ir VGTU antro kurso studentas,
kuris treniruojasi su LKA triko-

vininkais, Vytautas Navickas.

2008 m. gruodžio 6 d. Ma-
žeikiuose vyko Lietuvos jaunimo
štangos spaudimo čempionatas.
Tarp 14-os komandų LKA ko-
manda iškovojo penktąją vie-
tą. Čempionu tapo VGTU antro
kurso studentas, atstovaujantis
mūsų komandai, Vytautas Na-
vickas (svorio kategorija iki 67,5
kg; rezultatas –130 kg), bronzos
medalį tarp pačių sunkiausių iš-
kovojo VGTU pirmo kurso ma-
gistrantas Evaldas Zdancevičius
(svorio kategorija +125 kg; rezul-
tatas – 180 kg). Penktąsias vietas
užėmė LKA antrakursis kariūnas
Marius Simonavičius (svorio ka-
tegorija iki 75 kg; rezultatas – 140

kg) ir ketvirtakursis kariūnas To-
mas Jocas (svorio kategorija iki
82,5 kg; rezultatas – 165 kg).

Mokomajame pulke (Rukla)
2008 m. gruodžio 10 d. vyko ka-
riuomenės kovinės savignyos
čempionatas. Jame, kaip visada,
sėkmingai pasirodė LKA kariūnų
komanda, iškovojo pirmąją ko-
mandinę vietą. Antra buvo KASP
5-oji rinktinė, trečiąją vietą užė-
mė KASP 1-osios rinktinės spor-
tininkai. Akademijos kariūnai
Rimgaudas Kutkaitis ir Aleksan-
dras Silvanovičius užėmė pirmą-
sias vietas, Gediminas Radikas –
antrąją vietą, Tomas Sasnauskas,
Tadas Pašukonis ir Matvidas Mi-
liauskas – trečiasias vietas.

■ APDOVANOTI

kpt. Nerijus Kibilda, Viktor Kisiel, Dalia Žukaitienė – Lietuvos kariuomenės dienos – 90-mečio proga už pavyzdinę tarnybą, uoliai ir atsakingai atliekamas pareigas krašto apsaugos ministro padėka;

plk. ltn. Valdemaras Rupšys – už asmeninį indėlį plėtojant ir stiprinant Lietuvos kariuomenę, pavyzdinę tarnybą, profesionalumą bei iniciatyvą Lietuvos kariuomenės 90-ųjų įkūrimo metinių proga Lietuvos kariuomenės medaliu „Už nuopelnus“;

kpt. Donatas Vaičiūnas, srž. Valentin Doilidov – už asmeninį indėlį plėtojant ir stiprinant Lietuvos kariuomenę, pavyzdinę tarnybą, profesionalumą bei iniciatyvą Lietuvos kariuomenės 90-ųjų įkūrimo metinių proga Lietuvos kariuomenės vado padėkos raštu.

■ PASKIRTI

■ PERKELTI

2008-11-20 **vyr. ltn. Rytis Ališauskas** paskirtas į LKA Kariūnų bataliono I kariūnų kuopos taktikos karininko pavaduotojo pareigas.

2008-12-04 **vyr. ltn. Mindaugas Sakalauskas** paskirtas į LKA S-5 skyriaus tarptautinio bendradarbiavimo karininko pareigas.

2008-12-15 **kpt. Vaidas Stankevičius** paskirtas į LKA Vadų ir jaunesniųjų štabo karininkų kursų Instruktorių grupės vyriausiojo instruktoriaus pareigas.

2008-12-15 **mjr. Stasys Vilkinas** paskirtas į LKA Vadų ir jaunesniųjų štabo karininkų kursų Instruktorių grupės vyriausiojo instruktoriaus pareigas.

2008-12-15 **mjr. Kazimiras Čiuplinskas** paskirtas į LKA Vadų ir jaunesniųjų štabo karininkų kursų viršininko pareigas.

2008-10-07 **Dovilė Savickaitė** paskirta į Užsienio kalbų instituto Užsienio kalbų katedros lektoriaus pareigas.

■ NAUJI AKADEMIJOS DARBUOTOJŲ LEIDINIAI

Maslauskaitė A. *Mokslo tiriamojo darbo metodologiniai pagrindai*. Mokomoji knyga. V., 2008, 82 p.

Pugačiauskas V. *Rusijos ir Nepriklausomų valstybių sandraugos politikos studijų metodika*. V., 2008, 24 p.

Lietuvos metinė strateginė apžvalga 2007. Mokslinių straipsnių rinkinys. Ats. redaktorius G. Vitkus. V., 2008, 340 p.

Karo archyvas. T. XXIII. Mokslinių straipsnių rinkinys. Mokslinis redaktorius ir sudarytojas G. Surgailis. V., 2008, 368 p.

Leadership and Education A TEXTBOOK

Krašto apsaugos ministerija 2008 m. rugsėjo mėn. iš Danijos ambasados gavo 100 egz. knygų anglų kalba „Leadership and Education“ („Vadovavimas ir ugdymas“, 2008 m. išleido Danijos gynybos ministerija), iš kurių 40 buvo padovanota Karo akademijos bibliotekai. Visus, kurie domisi vado ugdymo ir lyderystės klausimais, karinės pedagogikos problemomis, kviečiame susipažinti su šiuo naujausiu leidiniu. Ateityje Karo akademija planuoja knygą išversti į lietuvių kalbą ir išleisti.

Atstovauti ir ginti

Kariūnų taryba padeda spręsti kariūnams iškilusias problemas, įgyvendinti jų sumanymus, atstovauja Akademijai studentų organizacijose ir renginiuose, teikia siūlymus jos vadovybei dėl pratybų, drausmės, tvarkos gerinimo, socialiniais, sporto, visuomeniniais ir kitais klausimais.

Tarybą sudaro 17 žmonių (trys I, keturi II, penki III ir penki IV kursų kariūnai). Kiekvienas Tarybos narys išrenkamas atitinkamam kursui demokratiškai balsuojant. Jos pirmininką turi teisę rinkti visi Karo akademijos kariūnai. Džiaugiamės, kad jau šiais mokslo metais į Kariūnų tarybos veiklą įsitraukė trys pirmakursiai ir du antrakursiai. Pirmą kartą Tarybos istorijoje į ją buvo išrinkta Antano Gustaičio aviacijos institute studijuojanti kariūnė.

Kariūnų tarybos narių posėdžiai vyksta kas savaitę. Į juos gali ateiti ne tik Tarybos nariai. Vieną kartą per mėnesį visa Kariūnų taryba dalyvauja bendrame posėdyje, į kurį atvyksta Akademijos viršininkas. Jo metu diskutuojama įvairiausiais klausimais, teikiami siūlymai, sprendžiamos problemos.

Siekiant didesnio veiklos efektyvumo šiuo metu keičiama Tarybos struktūra. Apie pakeitimus būtinai pranešime kitame „Kariūno“ numeryje.

Kariūnų taryba

Spalio 6–10 d. Akademijoje lankėsi Danijos kareivių delegacija.

Spalio 7 d. Karo akademijoje lankėsi Briuselio karališkosios karo akademijos (Belgija) radarų ir optinės elektronikos profesorius Emilis Šveicheris (*Schweicher*). Vizito metu jis skaitė paskaitą tema „Kryptingos energijos ginklai: prevencinės medžiagos ir metodai“ (angl. *Directed energy weapons; preventive materials and methods*).

Spalio 11 d. Karo akademijoje vyko iškilminga pirmo kurso kariūnų priesaikos ceremonija.

Spalio 6–lapkričio 28 d. vyko logistikos karininkų bazinis kursas.

Spalio 13–21 d. Akademijoje vyko karininkų specialistų pagrindinio karinio parengimo kursai.

Spalio 15–17 d. Prancūzijoje vyko Europos Sąjungos karo akademijų viršininkų konferencija.

Spalio 24 d. Akademijos Užsienio kalbų instituto Užsienio kalbų katedra surengė seminarą „Šiuolaikinių intensyvių metodų taikymas užsienio kalbų mokymo procese“.

Spalio 29 d. vyko seminaras „Krašto apsaugos sistemos bibliotekų raida ir perspektyvos“, kurį organizavo Lietuvos karo akademijos biblioteka.

Lapkričio 3–4 d. LKA viršininkas brg. gen. E. Mažeikis dalyvavo NATO šalių konferencijoje „Strategic Military Partner Conference (SMPC)“ Tiranoje (Albanija).

Lapkričio 11–13 d. Karo akademijos viršininkas brg. gen. E. Mažeikis lankėsi Kroatijos karo akademijoje.

Lapkričio 12–gruodžio 2 d. Lietuvos karo akademijoje vyko fotografijų paroda „Ateitininkai – Lietuvos kūrėjai 1911–2011“.

Lapkričio 20 d. Akademijos ramovėje įvyko iškilmingas Lietuvos kariuomenės 90-mečio minėjimas.

Lapkričio 20 d. vyko tarptautinis seminaras „Postmoderni visuomenė ir pilietiškumas: pilietinė branda, problemos ir jų sprendimo būdai“.

Lapkričio 26 d. pirmąjį Lietuvos karo akademijos istorijoje politikos mokslų magistro darbą apgynė mjr. Darius Baranauskas. Darbo tema – „Kaliningradas: politinio ir karinio saugumo problema“, vadovas – doc. Virgilijus Pugačiauskas.

Lapkričio 26 d. vyko Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos projekto „Misija – Sibiras 2008“ pristatymas.

Gruodžio 5–6 d. vyko tarptautinė mokslinė konferencija „XX amžiaus fortifikacija Lietuvoje“.

Gruodžio 9 d. surengtas mokslinis seminaras „Karo menas šiuolaikinėje geopolitinėje erdvėje“.

Gruodžio 10 d. atidaryta nacionalinio vaikų piešinių konkurso „Prisiminus lakūnų S. Dariaus ir S. Girėno skrydį per Atlantą prieš 75 metus“ laimėtojų paroda.

Gruodžio 11–12 d. Lietuvos karo akademija ir Frankfurto taikos tyrimų institutas surengė tarptautinę konferenciją „Demokratija ir kariuomenė“.

Gruodžio 12 d. vyko ryšių ir informacinių sistemų karininkų bazinio kurso baigimo pažymėjimų įteikimo ceremonija.

Gruodžio 17 d. baigėsi Oro pajėgų štabo karininkų kursai.

Gruodžio 17 d. kariūnai vyko į Kuršėnų vaikų globos namus.

Gruodžio 18 d. vyko renginys „Kariūnų Kalėdos“.

Gruodžio 19 d. vyko vadų ir jaunesniųjų štabo karininkų kursų ir parengiamųjų kursų į Baltijos gyvybos koledžą baigimo ceremonija.

Parengė Eglė TRATAITĖ

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos Kariūnų ir klausytojų priėmimo 2009 m. taisyklės

I. PAGRINDINĖS IR VIENTISOSIOS STUDIJOS

Studijos Akademijoje organizuojamos derinant karinio rengimo ir universitetinių studijų programas.

1. Studijų programos.

Valstybinis kodas	Studijų programa	Mokymosi forma ir trukmė (m.)		Suteikiama kvalifikacija
		D		
1	2	3		4
61203S201	Personalo vadyba	4		viešojo administravimo bakalauras
61202S101	Tarptautiniai santykiai	4		politikos mokslų bakalauras
60103T101	Orlaivių pilotavimas ¹	5		aviacijos inžinierius lakūnas
60103T102	Skrydžių valdymas ¹	5		aviacijos inžinierius skrydžių vadovas
61209T101	Aviacinė mechanika ¹	4		mechanikos inžinerijos bakalauras
61201T201	Elektronikos inžinerija ¹	4		elektronikos inžinerijos bakalauras
61201T101	Automatika ir valdymas (aviaciniai elektros įrenginiai) ¹	4		elektros inžinerijos bakalauras

Santrumpos: D – dieninės studijos.

¹Į šias programas priimama remiantis Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos ir Vilniaus Gedimino technikos universiteto 2007 m. sausio 3 d. pasirašyta sutartimi Nr. B-2 (žr. <http://www.lka.lt>).

2. Konkursinių eilių sudarymo principai.

Konkurse dalyvauja tik Lietuvos Respublikos piliečiai, neteisti už tyčinius nusikaltimus, kurių veiksmas nėra apribotas teismo ir kuriems įstatymais netaikomi apribojimai tvarka būti priimtiems į valstybės tarnautojo pareigas, išlaikę atrankos (profesinio tinkamumo) testą (žr. 3 punktą), karo medicinos ekspertizės komisijos pripažinti tinkamais mokytis Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje ir ne vyresni kaip 23 metų, o atlikę privalomąją pradinę karo tarnybą – ne vyresni kaip 25 metų.

2.1. Konkursinio balo sandara.

Prašyme nurodomas kodas	Studijų programos arba programų grupės	Brandos egzaminai	Egzaminų pažymių svertiniai koeficientai	Mokomieji dalykai	Mokomųjų dalykų metinių pažymių svertiniai koeficientai
1	2	3	4	5	6
346	Personalo vadyba	Matematika	0,45	Matematika	0,04
		Užsienio kalba	0,25	Užsienio kalba	0,04
		Lietuvių kalba	0,15	Lietuvių kalba	0,04
		Profesinio tinkamumo testas (LKA) ²	0,00	Istorija	0,03
419	Tarptautiniai santykiai	Istorija	0,45	Istorija	0,04
		Užsienio kalba	0,25	Užsienio kalba	0,04
		Lietuvių kalba	0,15	Lietuvių kalba	0,04
		Profesinio tinkamumo testas (LKA) ²	0,00	Matematika	0,03
922	Orlaivių pilotavimas	Matematika	0,50	Užsienio kalba	0,15
923	Skrydžių valdymas	Lietuvių kalba	0,20		
		Fizika	0,15		
		Fizinio pajėgumo testas (VGTU) ³	0,00		
		Profesinio tinkamumo testas (VGTU) ³	0,00		
920	Aviacinė mechanika	Matematika	0,50	Užsienio kalba	0,15
921	Elektronikos inžinerija	Lietuvių kalba	0,20		
		Fizika	0,15		
		Profesinio tinkamumo testas (LKA) ²	0,00		
919	Automatika ir valdymas (aviaciniai elektros įrenginiai)				

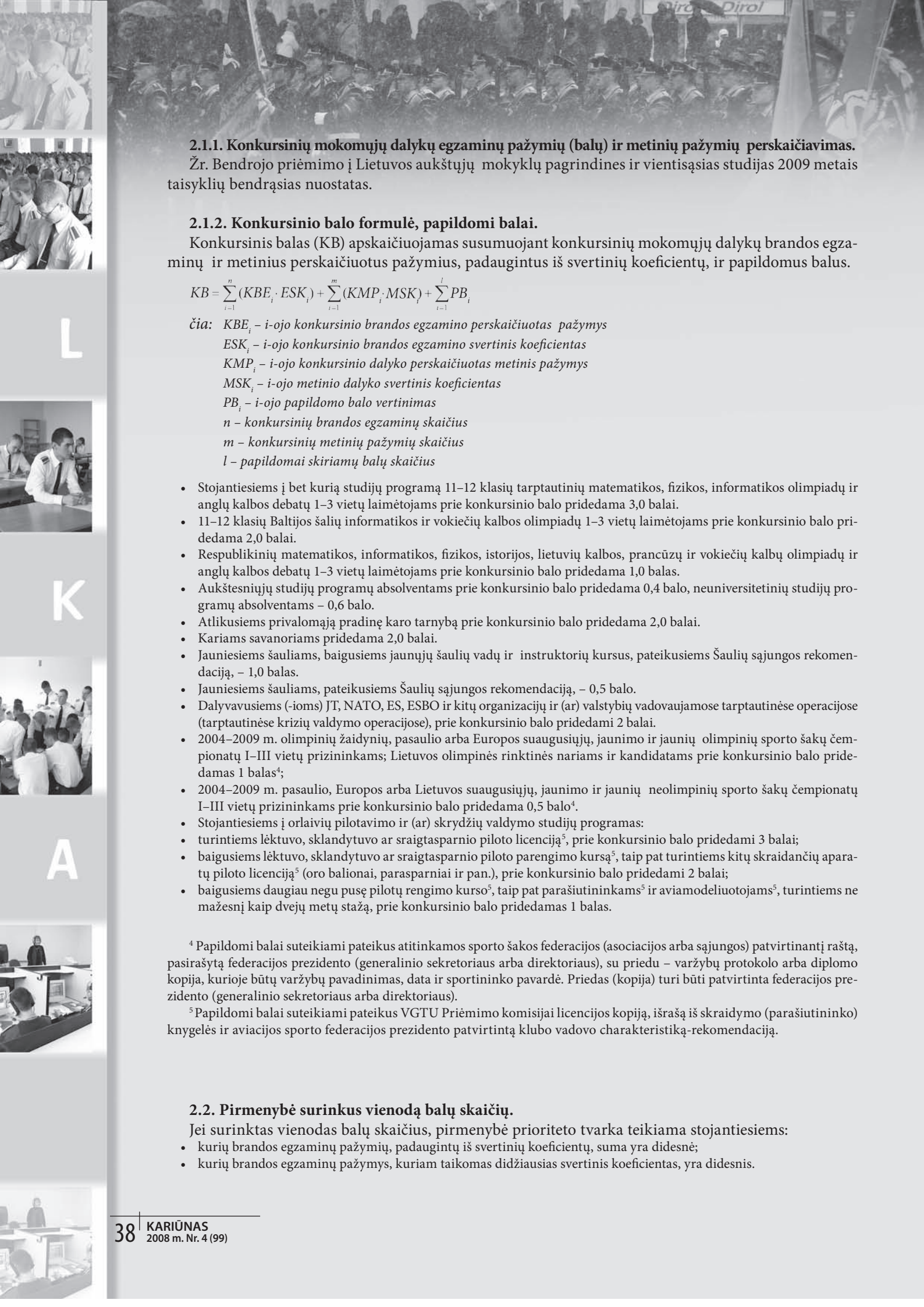
Pastabos:

Konkurse gali dalyvauti ir tie stojantieji, kurie neturi nurodyto brandos egzamino pažymio arba metinio pažymio, tuomet įrašomas 0. Jei užsienio kalbos yra keli pažymiai, imamas palankiausias stojančiajam, tačiau brandos egzaminas ir metinis pažymys turi būti tos pačios užsienio kalbos.

Testų įvertinimai į konkursinį balą neįskaičiuojami, testai turi būti išlaikyti teigiamai.

² Informacija apie profesinio tinkamumo testą teikiama tel. 8~5 212 70 92, interneto svetainėje <http://www.lka.lt>

³ Informacija apie fizinio pajėgumo ir profesinio tinkamumo testus teikiama tel. 8~5 2744949, 8~5 274 50 10, interneto svetainėje <http://www.vgtu.lt>

2.1.1. Konkursinių mokomųjų dalykų egzaminų pažymių (balų) ir metinių pažymių perskaičiavimas.
 Žr. Bendrojo priėmimo į Lietuvos aukštųjų mokyklų pagrindines ir vientisąsias studijas 2009 metais taisyklių bendrąsias nuostatas.

2.1.2. Konkursinio balo formulė, papildomi balai.

Konkursinis balas (KB) apskaičiuojamas susumuojant konkursinių mokomųjų dalykų brandos egzaminų ir metinius perskaičiuotus pažymius, padaugintus iš svertinių koeficientų, ir papildomus balus.

$$KB = \sum_{i=1}^n (KBE_i \cdot ESK_i) + \sum_{i=1}^m (KMP_i \cdot MSK_i) + \sum_{i=1}^l PB_i$$

čia: KBE_i – i-ojo konkursinio brandos egzamino perskaičiuotas pažymys

ESK_i – i-ojo konkursinio brandos egzamino svartinis koeficientas

KMP_i – i-ojo konkursinio dalyko perskaičiuotas metinis pažymys

MSK_i – i-ojo metinio dalyko svartinis koeficientas

PB_i – i-ojo papildomo balo vertinimas

n – konkursinių brandos egzaminų skaičius

m – konkursinių metinių pažymių skaičius

l – papildomai skiriamų balų skaičius

- Stojantiesiems į bet kurią studijų programą 11–12 klasių tarptautinių matematikos, fizikos, informatikos olimpiadų ir anglų kalbos debatų 1–3 vietų laimėtojams prie konkursinio balo pridedama 3,0 balai.
- 11–12 klasių Baltijos šalių informatikos ir vokiečių kalbos olimpiadų 1–3 vietų laimėtojams prie konkursinio balo pridedama 2,0 balai.
- Respublikinių matematikos, informatikos, fizikos, istorijos, lietuvių kalbos, prancūzų ir vokiečių kalbų olimpiadų ir anglų kalbos debatų 1–3 vietų laimėtojams prie konkursinio balo pridedama 1,0 balas.
- Aukštesniųjų studijų programų absolventams prie konkursinio balo pridedama 0,4 balo, neuniversitetinių studijų programų absolventams – 0,6 balo.
- Atlikusiems privalomąją pradinę karo tarnybą prie konkursinio balo pridedama 2,0 balai.
- Kariams savanoriams pridedama 2,0 balai.
- Jauniesiems šauliams, baigusiems jaunųjų šaulių vadų ir instruktorių kursus, pateikusiems Šaulių sąjungos rekomendaciją, – 1,0 balas.
- Jauniesiems šauliams, pateikusiems Šaulių sąjungos rekomendaciją, – 0,5 balo.
- Dalyvavusiems (-ioms) JT, NATO, ES, ESBO ir kitų organizacijų ir (ar) valstybių vadovaujamos tarptautinėse operacijose (tarptautinėse krizių valdymo operacijose), prie konkursinio balo pridedami 2 balai.
- 2004–2009 m. olimpinių žaidynių, pasaulio arba Europos suaugusiųjų, jaunimo ir jaunių olimpinių sporto šakų čempionatų I–III vietų prizininkams; Lietuvos olimpinės rinktinės nariams ir kandidatams prie konkursinio balo pridedamas 1 balas⁴;
- 2004–2009 m. pasaulio, Europos arba Lietuvos suaugusiųjų, jaunimo ir jaunių neolimpinių sporto šakų čempionatų I–III vietų prizininkams prie konkursinio balo pridedama 0,5 balo⁴.
- Stojantiesiems į orlaivių pilotavimo ir (ar) skrydžių valdymo studijų programas:
- turintiems lėktuvo, sklandytuvo ar sraigatarnio piloto licenciją⁵, prie konkursinio balo pridedami 3 balai;
- baigusiems lėktuvo, sklandytuvo ar sraigatarnio piloto parengimo kursą⁵, taip pat turintiems kitų skraidančių aparatų pilotų licenciją⁵ (oro balionai, parasparniai ir pan.), prie konkursinio balo pridedami 2 balai;
- baigusiems daugiau negu pusę pilotų rengimo kurso⁵, taip pat parašutininkams⁵ ir aviamodeliuotojams⁵, turintiems ne mažesnę kaip dvejų metų stažą, prie konkursinio balo pridedamas 1 balas.

⁴ Papildomi balai suteikiami pateikus atitinkamos sporto šakos federacijos (asociacijos arba sąjungos) patvirtintą raštą, pasirašytą federacijos prezidento (generalinio sekretoriaus arba direktoriaus), su priedu – varžybų protokolo arba diplomo kopija, kurioje būtų varžybų pavadinimas, data ir sportininko pavardė. Priedas (kopija) turi būti patvirtinta federacijos prezidento (generalinio sekretoriaus arba direktoriaus).

⁵ Papildomi balai suteikiami pateikus VGTU Priėmimo komisijai licencijos kopiją, išrašą iš skraidymo (parašutininko) knygelės ir aviacijos sporto federacijos prezidento patvirtintą klubo vadovo charakteristiką-rekomendaciją.

2.2. Pirmenybė surinkus vienodą balų skaičių.

Jei surinktas vienodas balų skaičius, pirmenybė prioriteto tvarka teikiama stojantiesiems:

- kurių brandos egzaminų pažymių, padaugintų iš svertinių koeficientų, suma yra didesnė;
- kurių brandos egzaminų pažymys, kuriam taikomas didžiausias svartinis koeficientas, yra didesnis.

3. Priėmimas.

Priėmimo procedūros	Datos ir terminai
	<i>Dieninės studijos</i>
1	2
Registracija atrankai (profesinio tinkamumo testui (LKA) ⁶	2008 10 10 – 2009 06 26
Atranka (profesinio tinkamumo testas (LKA)	2008 11 03 – 2009 07 10
Apeliacijų dėl atrankos (profesinio tinkamumo testo (LKA) priėmimas	Per vieną darbo dieną po testo rezultatų gavimo
Apeliacijų dėl atrankos (profesinio tinkamumo testo (LKA) nagrinėjimas Apeliacijų dėl atrankos (profesinio tinkamumo testo (LKA) rezultatų skelbimas	Per vieną darbo dieną po apeliacijos pateikimo
Profesinio tinkamumo testas VGTU ⁷	2009 06 27 – 2009 07 09
Fizinio pajėgumo testas VGTU ⁷	2009 07 03, 2009 07 08
Informacija apie likusias laisvas vietas	nėra
Priėmimo komisijų posėdžiai	2009 07 24 10.00 val. (dalyvavimas būtinas)
Studijų pradžia	2009 08 03 8.00 val.

⁶ Registruotis atrankai (profesinio tinkamumo testui) tel. (8~5) 212 70 92. Nedalyvavę atrankoje arba gavę neigiamą atrankos (profesinio tinkamumo testo) rezultatą konkurse nedalyvauja.

⁷ Stojant į orlaivių pilotavimo ir (ar) skrydžių valdymo studijų programas sveikatos pažymėjimą pateikti atvykstant į profesinio tinkamumo testą. Dėl sveikatos pažymėjimo teirautis ir registruotis iki 2009 m. birželio 26 d. Vilniaus universitetinėje Antakalnio ligoninėje, Antakalnio g. 124, 4 kab., Vilnius, tel. (8~5) 274 38 42. Neatlikę profesinio tinkamumo testo arba gavę neigiamą rezultatą konkurse nedalyvauja. Informacija apie fizinio pajėgumo ir profesinio tinkamumo testą tel. 8~5 2744949, 8~5 274 50 10, interneto svetainėje <http://www.vgtu.lt>.

4. Reikalingi dokumentai.

Pateikiant prašymą	Registruojant dokumentus	Įforminant priėmimą
1	2	3
Pagrindiniai dokumentai, žr. Bendrojo priėmimo į Lietuvos aukštųjų mokyklų pagrindines ir vientisąsias studijas 2009 metais taisyklių bendrąsias nuostatas		
Papildomi dokumentai		
	<ul style="list-style-type: none"> pažymos apie perlaikytus ir papildomai laikytus brandos egzaminus arba notaro patvirtintos šių dokumentų kopijos (parodyti); diplomas (jei baigta aukštoji arba aukštesnioji mokykla) arba notaro patvirtinta šio dokumento kopija (parodyti); Nacionalinio egzaminų centro pažyma apie 1999 metais laikytus valstybinius brandos egzaminus šimtabale vertinimo sistema arba notaro patvirtinta jos kopija (parodyti); Nacionalinio egzaminų centro pažymėjimas apie 2001 m. laikyto valstybinio lietuvių kalbos (gimtosios) brandos egzamino testo įvertinimą šimtabale sistema arba notaro patvirtinta kopija (parodyti); dokumento, tvirtinančio pavardės keitimą, jeigu ne visi pateikiami dokumentai yra ta pačia pavarde, kopija; karo medicinos ekspertizės komisijos išduota sveikatos būklės pažyma (KMEK)⁸ (tel.: 8~37 204619, 8~37 330616 Kaune, 8~5 2336747 Vilniuje, 8~45 594336 Panevėžyje, 8~46 412654 Klaipėdoje), kurią būtina pateikti LKA Priėmimo komisijai iki 2009 m. liepos 17 d. (imtinai); sveikatos pažymėjimas⁹, išduotas Civilinės aviacijos administracijos Aviacijos medicinos skyriuje (Rodūnios kelias 2-402); Akademijos Atrankos centro išduota pažyma apie atrankos rezultatus¹⁰ (Šilo g. 5A, Vilnius); Šauktinio arba karinis liudijimas arba kario savanorio pažymėjimas; Jaunojo šaulio pažymėjimas arba šaulio instruktoriaus pažymėjimas. 	<ul style="list-style-type: none"> pažyma apie perlaikytus ir papildomai laikytus brandos egzaminus; Nacionalinio egzaminų centro pažyma apie 1999 m. laikytus valstybinius brandos egzaminus su jų įvertinimais šimtabale sistema; socialinio draudimo pažymėjimas (jei iki stojimo į Akademiją dirbo)

⁸ Stojant į orlaivių pilotavimo ir skrydžių valdymo studijų programas dėl siuntimo į KMEK ir KAMEK (Karo aviacijos medicinos ekspertizės komisija) kreiptis LKA (Šilo g. 5A, tel. (8~5) 212 70 92)

⁹ Stojant į orlaivių pilotavimo ir skrydžių valdymo studijų programas sveikatos pažymėjimą pateikti atvykstant į profesinio tinkamumo testą. Dėl sveikatos pažymėjimo teirautis ir registruotis 2009 m. iki birželio 26 d. Vilniaus universitetinėje Antakalnio ligoninėje, Antakalnio g. 124, 4 kab., Vilnius, tel. (8~5) 274 38 42. Informacija apie fizinio pajėgumo ir profesinio tinkamumo testą tel.: 8~5 2744949, 8~5 274 50 10, interneto svetainėje <http://www.vgtu.lt>.

¹⁰ išskyrus į orlaivių pilotavimo ir skrydžių valdymo studijų programas.

5. Stojamoji studijų įmoka.

Nėra

6. Metinė studijų kaina.

Studijos Akademijoje visiškai finansuojamos iš valstybės biudžeto lėšų.

7. Atvirų durų dienos.

Fakultetas arba padalinys	Adresas	Patalpa	Data	Laikas
1	2	3	4	5
Lietuvos karo akademija	Šilo g. 5A, Vilnius	201 auditorija	2009 02 06	10.00–16.00
Vilniaus Gedimino technikos universitetas	Saulėtekio al. 11, Vilnius	03 auditorija	2008 12 06	11 val.
Vilniaus Gedimino technikos universitetas	Saulėtekio al. 11, Vilnius	03 auditorija	2009 03 29	11 val.

8. Priėmimo komisijos adresai ir telefonai.

Šilo g. 5A, administracinis korpusas, LKA priėmimo komisija, 316 kab., Vilnius, tel.: 8~5 212 73 78, 8~5 210 35 97

VGTU Saulėtekio rūmai, Centrinis korpusas, 204a kab., Saulėtekio al. 11, LT-10223 Vilnius, tel.: 8~5 2744949, 8~5 2745010

9. Kita informacija.

Visais Taisyklėse nenumatytais atvejais sprendimus priima krašto apsaugos ministro įsakymu paskirta priėmimo komisija.

Visa informacija apie asmenų, įgijusių išsilavinimą užsienyje, priėmimo tvarką pateikta Taisyklių priede.

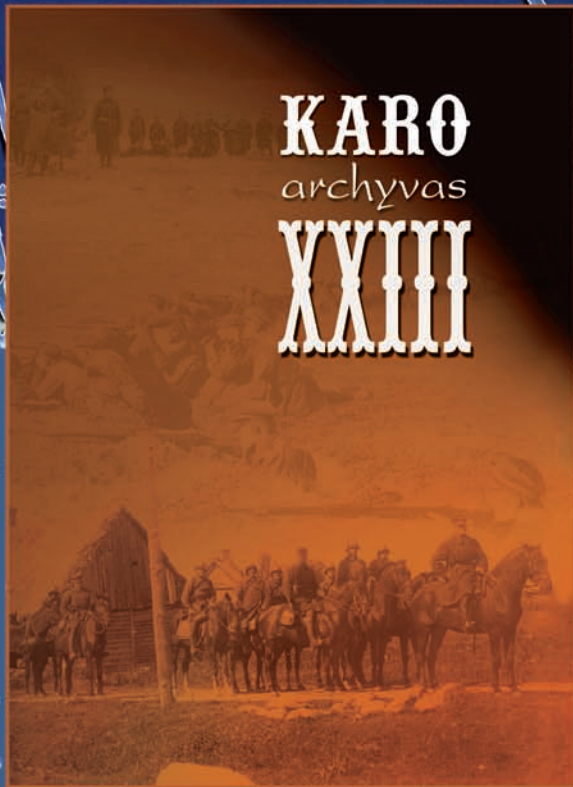

L

K

A

Generolo Jono Žemaičio
Lietuvos karo akademija

AUŠRA MASLAUSKAITĖ

MOKSLO TIRIAMOJO DARBO METODOLOGINIAI PAGRINDAI

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJA

RUSIJOS IR NEPRIKLAUSOMŲ
VALSTYBIŲ SANDRAUGOS
POLITIKOS STUDIJŲ METODIKA

Nauji leidiniai

LIETUVOS
METINĖ
STRATEGINĖ
apžvalga

Saulēydīs Norviliškēse